اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۱ • ۲۲ صفر ۱۴۴۴ • ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۲۲ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

فولاد مبارکه پیشرو در تحقق برنامه هفتم

فـولاد مبارکه به عنوان سـازمانی پیشـرو، جهان‌تراز و الگوی ملی بنگاهداری، نمونه‌ای مناسـب برای الگوگرفتن سـایر صنایع جهت ارتقای صنعت کشـور و تحقق برنامه هفتم توسعه است. صنعت یکی از مهم‌ترین ارکان اقتصاد هر کشـور به شمار می‌رود و بسـیاری از کشورها ازجمله ایران در برنامه‌های توسـعه، اشتغال، ارزآوری و... روی آن حساب خاصی بازمی‌کنند...

۴

یکه‌تازی فولاد لجستیک در توسعه حمل‌ونقل ریلی

مدیرعامل شـرکت چندوجهی فولاد لجسـتیک گفت: طراحی، ساخت و راه‌اندازی زیرساخت‌های مورد نیاز برای بارگیری و تخلیه در کلیه نقاط کشـور و همچنین تامین و تهیـه انبـار همجوار با خطوط ریلی بـرای محصولات و مواد اولیـه، از اقدامات مهم این شـرکت در زمینه بهبود زیرسـاخت‌ها و عملکرد حمل‌ونقلی کشور بوده است. علی قبادی در خصوص اهمیت اجرای طرح‌های توسعه‌ای...

۲

«روزگارمعدن» راه‌های جلوگیری از آسیب‌های معدنکاری به میراث فرهنگی را بررسی کرد

خط قرمزهایی برای معدنکاری

۳

عکس: روزگار معدن

تیترهای روز

کاهش امنیت شغلی کارگر مطلوب سرمایه‌دار

بنـا به اظهارات یکی از اعضـای هیات‌مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور، حدود ۹۵ درصد از قراردادهای شغلی، موقتی هستند. کافی است نگاهی به اطرافیان خود بیندازیم و از قراردادهای شغلی آنها جویا شویم تا متوجه رواج قراردادهای کوتاه‌مدت شغلی در کشور در طول دهه‌های اخیر شـویم. روند بی‌ثبات‌سازی کار کارگران یا ترویج قراردادهای کوتاه‌مدت از دهه ۷۰ و تحت‌تاثیر نفوذ صاحبان سـرمایه در حاکمیت آغاز و هر سال بر شدت...

۷

سرمایه‌هایی که ذره‌ذره آب می‌شود

بازار سـهام از ابتدای هفته گذشـته، شـاهد عقب‌نشـینی از محـدوده یک میلیـون و ۴۰۰ هزار واحدی بود. روند نزولی شـاخص کل بازار و نفوذ بـه کانال ۱.۳ میلیونـی در روزهای بعد نیز ادامه داشت. بی‌نتیجه بودن مذاکرات برجام و همچنین انتشار خبری مبنی بر بررسی پرونده اتمی ایران در نشسـت شـورای حـکام آژانس، مهم‌ترین ریسک‌هایی هسـتند که رکود حاکم بر بـورس تهـران را تقویت کرده‌انـد. علاوه بر ریسـک‌های سیاسی یادشده، تشـدید ابهامات دربـاره پرونده برجام، نگرانـی بازارها از تعمیق رکود در اقتصاد چین و امریکا و اثرگذاری...

۸

فرونشست؛ زمینی که خود را می‌بلعد

۶

روی خط خبر

انجام بیش از ۲۲ هزار متر حفاری اکتشافی توسط ایمپاسکو

در ۵ ماهه نخست امسال ۲۲ هزار و ۲۱۸ متر حفاری اکتشافی توسط شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران صورت گرفت.

به گزارش ایمپاسکو، در ۵ ماهه نخست امسال، عملیات حفاری اکتشافی در ۷ محدوده اکتشافی شامل زغال‌سنگ، سنگ‌آهن، مس، طلا و... . توسط این شرکت صورت گرفته است که در این میان محدوده‌های سنگ‌آهن بزمان بالاترین میزان حفاری را دارا هستند.

بر اساس این گزارش بالاترین میزان حفاری در ۵ ماهه نخست سال گذشته مربوط به منطقه جانجا در استان سیستان و بلوچستان بود.

گفتنی است در امسال تمرکز اکتشاف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در حسن‌آباد اصفهان، هیرد در خراسان جنوبی، بزمان در سیستان و بلوچستان، محدوده‌های زغال‌سنگ و... بوده است.

بررسی فرآیند اجرای برگزاری مزایده بسته سرمایه‌گذاری آهن زنجان

در راستای نشست رئیس هیات عامل ایمیدرو و سرپرست ایمپاسکو با مدیران سازمان صمت استان زنجان، پیرامون ارائه بسته سرمایه‌گذاری در راستای احیاء و فعال‌سازی معادن کوچک، جلسه‌ای با حضور معاونت برنامه‌ریزی و توسعه، مدیر اقتصادی ایمپاسکو و مشاور معاون امور معادن و فراوری مواد وزارت صمت و همچنین نمایندگان سازمان صمت استان زنجان در محل سالن جلسات شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران برگزار شد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمپاسکو، هدف از این جلسه بررسی آیین‌نامه و دستورالعمل کلی برگزاری مزایده جهت ارائه بسته سرمایه‌گذاری احیاء و فعال‌سازی معادن کوچک بود.

بر اساس این گزارش پس از بررسی و رفع ابهامات مفاد آیین‌نامه مقرر شد در مهرماه امسال فرآیند مزایده بسته سرمایه‌گذاری برای معادن و محدوده‌های آهن واقع در منطقه‌های زرین‌آباد و ماه نشان استان زنجان صورت پذیرد.

لازم به ذکر است درحال‌حاضر بسته سرمایه‌گذاری ماده معدنی سنگ‌آهن در استان زنجان شامل ۷ محدوده اکتشافی و یک پروانه بهره‌برداری است که برنده مزایده در صورت وجود ذخیره مناسب باید به احداث واحد فرآوری اقدام کند که این موضوع موجب افزایش تولید و اشتغال پایدار در سطح استان می‌شود.

مراحل پایانی نمونه‌برداری از سواحل جنوبی کاسپین

رئیس گروه رسوب‌شناسی مدیریت زمین‌شناسی دریایی گفت: نمونه‌برداری از سواحل جنوبی کاسپین جهت مطالعات ژئوشیمی رسوبی و آلاینده‌های زیست‌محیطی در مراحل پایانی است.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، علی شکیباآزاد از مراحل پایانی نمونه‌برداری از دریا و سواحل جنوبی کاسپین با تلاش و پشتکار کارشناسان رسوب‌شناسی مراکز تهران، گیلان و مازندران مدیریت زمین‌شناسی دریایی خبرداد.

به گفته وی، این مطالعات با هدف بررسی ژئوشیمی رسوبی و آلاینده‌های زیست‌محیطی در ۳ استان شمالی و پهنه‌های آبی دریای کاسپین و ۴ استان جنوبی کشور در خلیج‌فارس و دریای عمان در حال انجام است.

وی خاطرنشان کرد: در این راستا با توجه به اهمیت دریاها و سواحل در خصوص امور زیر بنایی (آمایش سرزمین سواحل، دریاها، بنادر و مرزهای آبی) طرح زمین‌شناسی دریایی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور در شش ماهه دوم سال نیز آغاز به کار خواهد کرد.

یکه‌تازی فولاد لجستیک در توسعه حمل‌ونقل ریلی

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

مدیرعامل شرکت چندوجهی فولاد لجستیک گفت: طراحی، ساخت و راه‌اندازی زیرساخت‌های مورد نیاز برای بارگیری و تخلیه در کلیه نقاط کشور و همچنین تامین و تهیه انبار همجوار با خطوط ریلی برای محصولات و مواد اولیه، از اقدامات مهم این شرکت در زمینه بهبود زیرساخت‌ها و عملکرد حمل‌ونقلی کشور بوده است. علی قبادی در گفت‌وگو با فلزات آنلاین در خصوص اهمیت اجرای طرح‌های توسعه‌ای، بیان کرد: اجرای هر گونه توسعه در بخش معدن و صنایع معدنی و فلزی، مستلزم ایجاد و احداث زیرساخت‌های مناسب برای حمل مواد و محصولات است. اگرچه توسعه تاثیر فراوانی بر عملکرد و بهره‌وری تولید و هزینه‌های تمام‌شده محصولات این صنعت دارد، به نظر می‌رسد در سال‌های اخیر و با وجود جایگاه برجسته آن در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌های توسعه بالادستی، مغفول مانده است. روند کندتر توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل کشور در مقایسه با روند توسعه و شکل‌گیری گسترده معادن و صنایع معدنی به‌ویژه در حوزه فولاد، موجب شده است تا در سطح کلان کشور، مقوله زیرساخت‌های حمل‌ونقل به لحاظ ظرفیت و هزینه، به گلوگاهی برای این بخش بدل شود. در حالی طول خطوط ریلی کشور به عنوان اقتصادی‌ترین روش حمل‌ونقل مواد و محصولات معدنی در ایران و جهان به حدود ۱۴ هزار کیلومتر می‌رسد که مطابق با برنامه ۱۴۰۴ توسعه، باید تا سه سال آینده به ۲۵ هزار کیلومتر افزایش پیدا کند. هدفی که سرمایه‌گذاری‌های ناکافی و کم‌توجهی به حوزه زیرساخت‌های حمل در کشور، تحقق آن را ناممکن ساخته است. به نظر می‌رسد که صنایع معدنی و فولادی کشور در سال‌های آتی با ریسک‌هایی جدی در خصوص عملکرد، بهره‌وری و هزینه‌های حمل مواجه خواهند شد.

درخشش فولاد لجستیک در توسعه زیرساخت‌ها

وی در ارتباط با عملکرد این شرکت در اجرای طرح‌های توسعه‌ای، اذعان کرد: شرکت چندوجهی فولاد لجستیک یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های فعال در حوزه حمل‌ونقل کشور محسوب می‌شود که وظیفه حمل و جابه‌جایی بار و محصولات شرکت فولاد خوزستان را بر عهده دارد. این شرکت طی سالیان گذشته، اقدامات متعددی را در زمینه بهبود زیرساخت‌ها و عملکرد حمل‌ونقلی کشور انجام داده است. این شرکت، در بخش حمل‌ونقل ریلی، اقدام به راه‌اندازی، توسعه و نگهداری خطوط ریلی به منظور حمل مواد اولیه و محصولات کرده است. علاوه‌براین، طراحی، ساخت و راه‌اندازی زیرساخت‌های مورد نیاز برای بارگیری و تخلیه در کلیه نقاط کشور و همچنین تامین و تهیه انبار همجوار با خطوط ریلی برای محصولات و مواد اولیه از دیگر اقدامات این شرکت بوده‌اند. شرکت فولاد لجستیک همچنین امکان ارائه خدمات حمل ریلی بین‌المللی به کشورهای حوزه «CIS» و «UIS» را نیز دارد. درحال‌حاضر، زیرساخت‌های ریلی این شرکت را می‌توان در یک هزار و ۷۰۰ واگن لبه‌بلند حمل معدنی، ۲۰۱ واگن لبه‌کوتاه حمل محصول، ۸دستگاه لوکوموتیو مانوری و تعمیرات تخصصی واگن خلاصه کرد. لازم به ذکر است که انعقاد قرارداد حمل مواد معدنی با شرکت چادرملو باعث داشتن سهم ۲۳ درصدی این شرکت در حمل ریلی سنگ‌آهن و کسب رتبه نخست حمل ریلی مواد اولیه در کشور شد.

مدیرعامل شرکت چندوجهی فولاد لجستیک ادامه داد: شرکت فولاد لجستیک، در بخش حمل‌ونقل جاده‌ای، از ۳۰ دستگاه کامیون «C&C» تحت مالکیت این شرکت با ارزش ۴۵۰ میلیارد ریال در پایانه خدماتی فنی خود بهره‌برداری کرده است. همچنین امکان ارائه خدمات در حوزه حمل‌ونقل لجستیکی در محدوده کشوری و بین‌المللی را نیز با هدف کسب رضایت مشتریان دارد. گفتنی است که این شرکت به طور انحصاری مسئولیت حمل شمش‌های شرکت فولاد خوزستان به‌ویژه در منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی را بر عهده دارد. زیرساخت‌های شرکت فولاد لجستیک در بخش جاده‌ای شامل مجوز حمل استانی، ۲۰ دستگاه کامیون کشنده، پایانه حمل‌ونقل و خدمات فنی، نمایندگی شرکت آریا دیزل در استان خوزستان، انبار تخصصی قطعات و لوازم و مجتمع خدماتی - رفاهی برای رانندگان است.

ضرورت توسعه حمل‌ونقل ریلی در کشور

قبادی در ارتباط با اهمیت توسعه حمل‌ونقل ریلی در کشور، عنوان کرد: با توجه به نتایج چشمگیر حمل‌ونقل ریلی و مزیت‌های آن بر سایر روش‌ها از جمله کاهش خطرها، ترافیک، آلودگی هوا و مصرف سوخت، توسعه این بخش باعث تاثیرات اجتماعی و اقتصادی پایدار در کشور خواهد شد. از منظر اقتصاد کلان، نرخ سوخت یکی از مهم‌ترین عوامل مزیت ریل بر جاده محسوب می‌شود. حمل هر تن - کیلومتر بار توسط ریل حدود ۳.۱ سنت صرفه‌جویی ناشی از مصرف سوخت را در پی خواهد داشت. در صورت محاسبه میزان صرفه‌جویی بر اساس دلار ۲۸ هزار تومانی، حدود ۳۶۴ تومان به ازای هر تن - کیلومتر حمل بار ریلی صرفه‌جویی در مصرف سوخت اتفاق می‌افتد. سال گذشته ۳۶ میلیارد تن - کیلومتر بار در بخش ریلی جابه‌جا شده است. چنانچه معادل ۵۰ درصد این میزان، بار از جاده به ریل افزوده شود، سالانه بیش از ۶هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در مصرف سوخت صرفه‌جویی خواهد شد. این عدد معادل هزینه تامین چهار هزار دستگاه واگن نو یعنی نزدیک به ۲۰ درصد از واگن‌های موجود در کشور است.

وی در ادامه به چالش‌های موجود در زمینه توسعه حمل‌ونقل ریلی اشاره کرد و گفت: با وجود مزایای فراوان حمل ریلی در مقایسه با حمل جاده‌ای، این روش نیز با موانع و چالش‌هایی همراه بوده است. از جمله این چالش‌ها می‌توان به افزایش نرخ تعرفه راه‌آهن در کشور و تاثیر آن بر هزینه‌های تولید محصولات فولادی اشاره کرد. طی سال‌های گذشته، راه‌آهن تنها یکبار در سال تعرفه حق دسترسی را افزایش می‌داد و به تناسب آن، نرخ حمل ریلی دارای ثباتی مشخص در دوره یک‌ساله بود؛ در حالی که حمل جاده‌ای این ثبات را ندارد و نرخ حمل آن به صورت دوره‌ای و مستمر تغییر می‌کند. مزیت دیگر بخش ریلی نرخ پایین‌تر آن از جاده است و صاحبان کالا همواره انتظار دارند که حمل ریلی ارزان‌تر از حمل جاده‌ای باشد.

افزایش نامتعارف نرخ تعرفه راه‌آهن

مدیرعامل شرکت چندوجهی فولاد لجستیک تصریح کرد: کارشناسان بر این‌باور هستند که هر دو مزیت یادشده بخش ریلی، تحت تاثیر سیاست‌های تعرفه‌ای راه‌آهن طی دو سال اخیر، در حال کمرنگ شدن هستند. به طور کلی، نرخ حمل ریلی بار از سه قسمت تشکیل شده است: نرخ مالکانه، تعرفه دسترسی به شبکه ریلی و نرخ لوکوموتیو. افزایش تعرفه بهره‌برداری از سوی راه‌آهن که مشتمل بر نرخ لوکوموتیو و نرخ دسترسی به شبکه ریلی است و اختلاف حداقلی آن با بخش جاده‌ای، در نهایت به افزایش نرخ تمام‌شده محصولات فولادی می‌انجامد. در واقع تبعیض‌هایی میان بخش ریلی و جاده‌ای وجود دارد که در نتیجه آن، هزینه‌هایی بر بخش ریلی تحمیل می‌شود. مهم‌ترین تبعیض در تفاوت آشکار میان حق دسترسی در این دو شیوه حمل است. به طوری که حدود ۳۰ درصد از نرخ حمل ریلی را نرخ دسترسی به شبکه ریلی تشکیل می‌دهد؛ در حالی که در بخش جاده‌ای این میزان حدود ۹ درصد است.

قبادی در همین راستا اذعان کرد: از دیگر چالش‌های موجود در توسعه حمل‌ونقل ریلی، افزودن یک بند به اصول راه‌آهن برای نخستین بار است که به موجب آن، در صورت تاخیر در پرداخت تعرفه بهره‌برداری از سوی شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی، راه‌آهن اقدام به دریافت جریمه خواهد کرد. این موضوع در یک ابلاغ رسمی به صراحت بیان شده است؛ به طوری که در صورت تاخیر یک‌ماهه در پرداخت این تعرفه، در ماه اول به میزان ۳ درصد و در ماه دوم به ازای هر ماه ۴.۵ درصد مشمول جریمه خواهند شد. این به معنای دریافت جریمه دیرکرد در ماه اول ۳۶درصد به صورت سالانه (دو برابر بیشترین نرخ سود بانکی کشور) و در ماه دوم ۵۴ درصد به صورت سالانه است. همچنین اعلام شده است که در صورت گذشت بیش از دو ماه، سیستم صدور بارنامه شرکت‌های حمل ریلی بسته خواهد شد. این مسئله را می‌توان خلاف صریح ماده ۳ قانون حق دسترسی دانست.

انفعال تشکل‌های حوزه حمل‌ونقل ریلی

وی خاطرنشان کرد: علاوه بر مسائل طرح شده، باید در نظر داشت که متاسفانه تشکل‌های این حوزه نیز دچار انفعال شده‌اند و در چنین شرایطی، طبیعتا دولت آنها را نخواهد دید. با این حال، این موضوع صورت مسئله را پاک نمی‌کند زیرا بر خلاف سال‌های گذشته، در امسال، در تعیین تعرفه حق دسترسی، بخش خصوصی نادیده گرفته شد و راه‌آهن نگاهی یک‌جانبه به این موضوع داشت. هر ساله تعرفه بهره‌برداری راه‌آهن با مشورت و همکاری کارشناسان بخش خصوصی و راه‌آهن تعیین می‌شد اما امسال چنین رویکردی وجود نداشت. علاوه‌براین، طی چند ماه اخیر، همکاری راه‌آهن با بخش خصوصی در زمینه‌های دیگر نیز کمرنگ و حتی در برخی از موارد قطع شده است. در حالی که در تمامی کشورهای دنیا، حمل ریلی دارای مزیت نرخ مناسب است اما متاسفانه در کشور ما چنین نیست.

سرعت نامناسب بخش ریلی که در نهایت باعث ضرر و زیان و عدم نفع تولیدکنندگان فولاد می‌شود، از یک سو و افزایش نرخ و توسعه‌نیافتگی در بخش ریلی از سوی دیگر، تولید فولاد کشور را در سال‌های آینده با بحران مواجه خواهند کرد. باید توجه داشت که بی‌توجهی به این بخش و حل مسائل موجود ممکن است تحقق چشم‌انداز تولید فولاد در کشور را دست‌کم دچار ابهام کند.

منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارسیان آماده استقبال از سرمایه‌گذاران

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی پارسیان از اعلام آمادگی این منطقه برای استقبال از سرمایه‌گذاران صنعت فولاد و مواد معدنی خبرداد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، علی‌اصغر علامه در وبینار معرفی ظرفیت مناطق ویژه اقتصادی ایمیدرو ضمن اعلام آمادگی این منطقه برای استقبال از سرمایه‌گذاران صنعت فولاد و حوزه مواد معدنی گفت: این منطقه به لحاظ جغرافیایی یکی از فرصت‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری در صنایع سنگین و انرژی بر است.

به گفته وی، منطقه ویژه اقتصادی انرژی بر پارسیان با وسعت ۹۸۰۰هکتار یکی از منحصربه‌فردترین مناطق ویژه اقتصادی کشور است که موفق به اخذ مجوزهای منطقه ویژه، محیط‌زیست، بندر شده است.

اوی افزود: این منطقه در مجاورت بیش از ۶۰ پالایشگاه و مجتمع پتروشیمی قرار داشته و نزدیکی به منطقه عسلویه و برخورداری از بندر را می‌توان ازجمله مزایای این منطقه ویژه اقتصادی عنوان کرد.

علامه تصریح کرد: پیش‌بینی می‌شود بتوان در این منطقه ۱۰ میلیون تن پتروشیمی و ۴ میلیون تن فولاد(شامل صنایع بالادستی یا پایین‌دستی) تولید کرد و در این راستا مجوزها اخذ شده و سرمایه‌گذاران می‌توانند به راحتی سرمایه‌گذاری کنند. وی ادامه داد: درحال‌حاضر ۱۸ سرمایه‌گذار در این منطقه فعالیت دارند و تاکنون ۵ مجوز پتروشیمی و ۹ موافقت اصولی پتروشیمی صادر شده است.

وی با اشاره به آب شیرین کن غرب استان هرمزگان گفت: این آب شیرین کن علاوه بر تامین آب شهر پارسیان، آب مورد نیاز مناطق ویژه اقتصادی پارسیان و لامرد را نیز تامین خواهد کرد که این امر فرصتی استثنائی برای سرمایه‌گذاران ایجاد خواهد کرد.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان ادامه داد: در بندر پارسیان ۱۹ پست اسکله تعریف که تعداد ۴ اسکله به پیمانکار واگذار شده است. از این بین، یک پست به بهره‌برداری رسیده و ۲ مورد دیگر نیز آماده افتتاح است. پست اسکله چهارم نیز در پاییز و تا پایان آبان امسال آماده بهره‌برداری خواهد شد. همچنین ساختمانهای موجود در این بندر تا پایان سال تکمیل خواهند شد.

وی با اشاره به اینکه بندر پارسیان بزرگ‌ترین انبار مکانیزه کشور را در اختیار دارد اعلام کرد: از صنعت فولاد و محصولات فولادی دعوت می‌کنیم تا با توجه به امکانات ویژه این بندر، برای صادرات و واردات مواد معدنی و محصولات خود از بندر منطقه ویژه اقتصادی پارسیان استفاده کنند.

منطقه ویژه اقتصادی کاشان نیازمند سرمایه

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی کاشان از نیاز به ۱۱۸هزار میلیارد ریال سرمایه برای توسعه فاز نخست و اشتغالزایی ۱۹۵۰۰ نفری در این منطقه خبرداد.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، بهزاد کاظمیان در وبینار معرفی ظرفیت‌های مناطق ویژه اقتصادی ایمیدرو، گفت: پیش‌بینی می‌شود فاز نخست توسعه این منطقه حداقل نیاز به جذب ۱۱هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال دارد که منجربه ایجاد اشتغال برای۱۹ هزارو ۵۰۰نفر خواهد شد.

وی افزود: مجموع سرمایه‌گذاری جذب شده تاکنون در طرح‌های سرمایه‌گذاری این منطقه ۸۵۰ میلیارد ریال و مجموع مساحت اراضی واگذار شده نیز ۵ هکتار است که اشتغال مستقیم ۱۴۵ نفر را به دنبال داشت.

تسهیلات ویژه سرمایه‌گذاران

کاظمیان تصریح کرد: تسهیلاتی برای سرمایه‌گذاری در این منطقه در نظر گرفته شده است که می‌توان به مواردی همچون معافیت مالیاتی، معافیت گمرکی، سیستم یکپارچه و متمرکز مشاوره سرمایه‌گذاری و صدور مجوز فعالیت، و نیز همراهی و مشاوره جهت اخذ مجوزهای لازم از جمله سازمان محیط‌زیست اشاره کرد.

وی یادآور شد: نزدیکی به شهرهای صنعتی و فرودگاه بین‌المللی امام خمینی، دسترسی به ریل و آزادراه و امکان استقرارصنایع شیمیایی و معدنی تخصصی در پهنه‌ای به مساحت ۲۳ هکتار برخی از مزایای موقعیت استراتژیک منطقه ویژه اقتصادی کاشان است. همچنین ازجمله مواد معدنی مهم دریاچه نمک آران و بیدگل در نزدیکی این منطقه می‌توان به یون منیزیم اشاره کرد. وی ادامه داد: ۱۰ تا ۱۲ نوع کانی در شورابه‌های دریاچه که در صنایع کود شیمیایی، کاغذ، عایق کاری لوله، ضدیخ، مواد آرایشی، پزشکی و شیشه مورد استفاده قرار می‌گیرد، وجود دارد.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی کاشان تشریح کرد: از مزیت‌های این منطقه می‌توان به امکان شکل گیری و تکمیل زنجیره‌های ارزش صادرات محور در پیوند با صنایع معدنی، تولید ماشین‌آلات و تجهیزات در منطقه (اصفهان، تهران و قم) و دسترسی به بازارهای مواد اولیه و سهولت در تامین ماشین‌آلات و تجهیزات از طریق ریل و شبکه بزرگراهی متصل به پایانه‌های ترانزیتی بین‌المللی اشاره کرد. همچنین تسهیل سازوکار قانونی، اجرایی و تامین امکانات زیربنایی، سهولت در استقرار واحدهای صنعتی، موقعیت برجسته استراتژیک و وجود پهنه‌های ویژه انبارهای روباز و سرپوشیده از دیگر مزیت‌های این منطقه به شمار می‌روند.

فرصت‌های توسعه صنایع معدنی

کاظمیان اظهار کرد: فرصت‌های بسیاری در توسعه صنایع معدنی در این منطقه وجود دارد که می‌توان به معادن فلزی(آهن، مس، سرب، روی و منگنز)، معادن غیر فلزی(از جمله آهک صنعتی، باریت، تالک، خاک صنعتی، خاک نسوز و دولومیت)، معادن مصالح ساختمانی(آهک لاشه، آهک و مارن، سنگ گچ و گچ خاکی) و نیز معادن انواع سنگ‌های تزیینی(شامل چینی، مرمریت، گرانیت، تراورتن و مرمر) اشاره کرد.

وی ادامه داد: ساخت ماشین‌آلات و لوازم یدکی صنایع معدن، استخراج و ساختمان، تعمیرات ماشین‌آلات استخراج، انتقال و فرآوری برخی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسعه صنایع معدنی در این منطقه هستند. همچنین فرآوری، سورتینگ، دپو و صادرات فرآورده‌ها از طریق بندرخشک و جاده‌ای و نیز شرکت‌های تحقیق و توسعه و خدمات پشتیبانی از دیگر فرصت‌های توسعه صنایع معدنی به شمار می‌رود.

فعالان فولادی چشم به راه فرجام برجام

یک کارشناس فولادی گفت: ابهامات موجود در برجام، مانعی در ورود تقاضای واقعی به این صنعت به‌وجود آورده است. حسام‌الدین والی در گفت‌وگو با فولادبان بیان کرد: اخبار مذاکرات به راحتی در حوزه‌های مختلف تأثیر می‌گذارد و بر همین اساس فعالان حوزه فولاد، در انتظار نتایج مثبتی از برجام هستند که ابهامات این بخش، باعث جلوگیری از ورود تقاضای واقعی به صنعت شده است، بنابراین بازار فولاد به‌تدریج کم‌عمق‌تر شد، چرا که سرمایه‌گذاران به دلیل تغییر و تحولات اخیر، دچار شک و تردید شدند و در واقع نگران ضرر و زیان خود هستند. وی، دلایل ابهامات صنعت فولاد را اینگونه عنوان کرد: فعالان حوزه فولادی تا اطلاع ثانوی فقط به صورت تماشاچی بازار را نظاره می‌کنند، ضمن اینکه فعالیت‌های فعلی به واسطه اهداف کوتاه‌مدت انجام می‌شود. همچنین از دلایل دیگر شرایط مبهم فولادسازان می‌توان به فشار مالیات به تولیدکنندگان، کم حجم شدن بازار، قیمت‌گذاری دستوری و تغییر فرمول اشاره کرد. این کارشناس صنعت فولاد تاکید کرد: یک استراتژی مناسب و دقیقی باید برنامه‌ریزی شود تا فعالیت فولادی‌ها بر مبنای آن صورت بگیرد. از سوی دیگر، با توجه به رکودی که در بازار فولاد به دلیل دامپینگ کشور روسیه در بازارهای منطقه رخ داده است، تقاضای محصولات فولادی از ایران وارد روند نزولی شارپی شده است. والی مطرح کرد: همچنین یکی از عوامل مهم افت بازار فولاد ایران، این است که در اوایل امسال، مسئولان به اشتباه برای محصولات این حوزه، عوارض صادراتی مصوب کردند که البته باید پاسخگو باشند. در آن زمان، کشور می‌توانست حداقل بازارهای خود را حفظ کند که با ایجاد این تعرفه و حذف مشوق‌های مالیاتی شرکت‌های فولادی به مشکل برخوردند. به گفته وی، درحال‌حاضر به واسطه این اقدام، میلیون‌ها تن گندله و آهن اسفنجی در انبارها خاک می‌خورد و کارخانه‌ها با حداقل ظرفیت خود، محصول تولید می‌کنند. این کارشناس بازار فولاد با بیان اینکه محدودیت تاجران از صادرات در چند سال گذشته مهم‌ترین خطای اقتصاد بود، گفت: با توجه به دامپینگ‌های موجود در بازار فولاد، به نظر نمی‌رسد اتفاق خاصی در تحول این صنعت رخ دهد. البته با امضای برجام، ارتباطات بین‌المللی تسهیل می‌شود و می‌توان عملکرد بهتری را از فولاد مشاهده کرد. برای رشد صادرات باید اجازه داد تاجران اقتصادی از کارخانجات محصولات را صادر کنند و این اقدام محدود به تولیدکنندگان نشود. در واقع، تولیدکنندگان باید تمرکز خود را در تولید، کیفیت محصول، زمان‌بندی تحویل و بحث‌های مجموعه قرار دهند. والی، افزایش صادرات ایران را مبنی بر رفع محدودیت تاجران در این حوزه دانست و معتقد است حتی می‌توان تأثیر منفی دامپینگ را در بازار ایران از بین برد.

«روزگارمعدن» راه‌هایی جلوگیری از آسیب‌های معدنکاری به میراث فرهنگی را بررسی کرد

خط قرمزهایی برای معدنکاری

عکس: روزگار معدن

گیتا جاودانی

معدنکاری را از ۲ جنبه می‌توان بخشی از بدنه میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کشور به‌شمار آورد. اول اینکه معدنکاری در ایران به دوران پیش از تاریخ باز می‌گردد و آثار شگفت‌انگیزی از فعالیت نیاکان باستانی ما کشف شده است و دیگر اینکه معادن متروکه ظرفیت تبدیل شدن به مراکز گردشگری را دارند.

امروزه در بسیاری از نقاط کشور، عملیات معدنکاری آسیب‌هایی برای بافت‌های تاریخی و مناطق باستانی پدید آورده است.

جدیدترین نمونه، خبر احداث کارخانه فولاد نمین روی منطقه باستانی ۲۳۰۰ ساله دوره اشکانیان است. این در حالی است که خبری منتشر شد، مبنی بر اینکه انفجارهایی که در کارخانه ۹۰ ساله سیمان تهران انجام می‌شود، آسیب‌های فراوانی به بقعه بی‌بی شهربانو وارد کرده و بیم تخریب آن می‌رود.

در گزارش امروز «روزگارمعدن»، نگرانی‌های جدی مربوط به آسیب معدنکاری به میراث فرهنگی و محدوده‌های تاریخی و باستانی را با کارشناسان در میان گذاشتیم و پرسیدیم از نظر آنها معدنکاری اولویت دارد یا حفظ و حراست از میراث نیاکان‌مان؟

آنچه در ادامه می‌آید، نظرات علی‌خان نصر اصفهانی، استاد دانشگاه آزاد و فریدون فعالی، مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان کرمان است.با ما همراه باشید.

حفظ داشته‌ها یا معدنکاری؟

علی‌خان نصر اصفهانی ـ استاد دانشگاه آزاد: باوجود اینکه معدن و معدنکاری اهمیت بسیار زیادی دارد، اما به‌اعتقاد من، حفظ آثار و مناطق تاریخی کشور اهمیت بسیار بالاتری دارد. حفظ فرهنگ کشور باید به‌عنوان فریضه‌ای ملی در صدر اقدامات ما قرار گیرد، زیرا نمی‌توان بی‌توجه به سابقه تاریخی، جایگاهی مناسب برای خود دست و پا و فرهنگ خود را حفظ کنیم و گسترش دهیم.

پس پاسخ به این پرسش روشن است. به‌عنوان یک فعال معدنی می‌گویم که حفظ میراث فرهنگی اهمیت و اولویت بالاتری نسبت به هر فعالیت اقتصادی دیگر از جمله معدنکاری دارد.

▣ محدودیت‌های قانونی

درباره اینکه قوانین موجود برای معدنکاری در مناطق تاریخی و مجاور آن چه محدودیت‌هایی قائل شده است، دقت داشته باشیم که در قدم اول وقتی فردی بخواهد در سامانه کاداستر سازمان صمت محدوده‌ای برای اکتشاف ثبت کند، همان ابتدای کار ملزم به اخذ و ارائه استعلاماتی می‌شود و به این ترتیب اگر در محدوده‌های خاصی، چه تاریخی، فرهنگی و حتی طبیعی خاصی قرار داشته باشد، مجوز شروع کار صادر نمی‌شود.

البته به‌نظر من، قوانین بازدارنده در این زمینه کم بوده است و ما نسبت به حفظ و حراست از میراث فرهنگی خود کم‌توجه بوده‌ایم. به هر جهت در طول فرآیندهای معدنکاری ممکن است به نواحی خاصی برخورد کنیم که از نظر تاریخی بسیار پراهمیت هستند و کم‌توجهی به آنها ممکن است به نرخ آسیب‌هایی جبران‌ناپذیر تمام شود.

در چنین مواردی باید نهادهای مسئول به‌صورت کاملا کارشناسانه و تخصصی، موانعی ایجاد کنند تا جلوی ادامه کار را بگیرند، زیرا حفظ مناطق تاریخی که معدنکاری می‌تواند روی آن تاثیر منفی بگذارد، اولویت دارد.

▣ راهکارهای ما و دیگران

در کشوری مثل استرالیا، که یکی از بزرگ‌ترین ذخایر معدنی فلزی و غیرفلزی را در خود جای داده است، تعداد زیادی از معادن اکتشاف‌شده، مورد مطالعه قرار گرفته و تعیین ذخیره‌شده‌اند، اما از آنها بهره‌برداری نمی‌شود.

وقتی می‌پرسیم چرا باید این همه هزینه شود،اما بهره‌برداری انجام نگیرد، پاسخ می‌شنویم که، برای ما حفظ محیط‌زیست و شرایط موجود ریخت‌شناسی (مورفولوژی) طبیعی اهمیت بیشتری دارد. حال در نظر بگیرید که در این کشور، یک اثر تاریخی، فرهنگی وجود داشته باشد، در این صورت، با اطمینان می‌توان گفت کلیه فعالیت‌های معدنکاوی در اطراف آن متوقف می‌شود و هیچ چشم‌اندازی برای بهره‌برداری از معدن وجود نخواهد داشت. با کمال تاسف بناهای تاریخی ما در معرض بسیاری از آسیب‌های طبیعی و غیرطبیعی قرار گرفته‌اند و باید تمهیداتی اندیشیده شود که بتوان آنها را از خطرات موجود حفظ کرد. ما مناطق و بخش‌های بااهمیت تاریخی، باستانی و فرهنگی خودمان را هنوز به‌خوبی نمی‌شناسیم و آنها را با میله‌گذاری مشخص کرده و به‌خوبی تفکیک نکرده‌ایم.

باید کمی وقت بیشتری صرف برنامه‌ریزی و توجه به این حوزه کرد و کار کارشناسی علمی و دقیقی انجام داد و مناطق تاریخی مهم بشناسیم و همان‌طور که محیط‌زیست محدوده‌هایی دارد که بهره‌برداری از آنها ممنوع است، بافت‌ها یا مناطق تاریخی و فرهنگی را هم استثنا کنیم و اجازه عملیات معدنکاری در آنها ندهیم.

▣ دردسرهای معدنکاری

بزرگ‌ترین مشکل ما در حوزه معدنکاری این است که فرآیندهای معدنکاری از جمله انفجارها، جابه‌جایی مواد و استخراج به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم علاوه بر آسیب‌های محیط زیستی و تخریب مناظر طبیعی، به مناطق تاریخی و فرهنگی هم صدمه می‌رسانند.

بخش اعظمی از معدنکاران ما هم دانش کافی برای انجام یک عملیات درست معدنکاری را ندارند و همین موجب می‌شود که مقداری نظارت و سختگیری‌های بیشتری نیاز باشد، اما در برخی کشورهای معدنی بزرگ دنیا مثل ایتالیا یا ترکیه، موارد متعددی یافت می‌شود که معادن چسبیده به شهرها است و عملیات براساس تجربیات و دستاورهای جدید و نظارت‌های علمی و عملی به‌راحتی هدایت می‌شود و هیچ آسیبی به بافت فرهنگی و تاریخی وارد نمی‌شود.

ما هنوز فاصله زیادی تا این مرحله داریم و فرض را بر این بگذاریم که معدنکاران ما ممکن است، بتوانند تخریب‌های حاصل از فعالیت خود را کنترل کنند.

▣ راهی برای سازگاری هست؟

همان‌طور که گفته شد، می‌توان معدنکاری را به‌گونه‌ای انجام داد که تاثیرات مخربی نداشته باشد. این مسئولیت بر دوش ما است که روش‌هایی به‌کار ببریم که بتوانیم هم فعالیت اقتصادی را ادامه بدهیم و هم از داشته‌های فرهنگی‌مان محافظت کنیم، به این منظور، تمام تمهیدات لازم را بیندیشیم که این فعالیت سودمند اقتصادی ضرر و زیانی به میراث فرهنگی، تاریخی و محیط زیستی وارد نیاورد و حتی منابع طبیعی را زشت و بدمنظر نکند، به‌عنوان مثال، مورد خاصی به‌یاد دارم که معدنکاری در کوه‌های اطراف شهر انار منظر کوه را به‌طورکامل تغییر داده بود و اهالی هرچه تلاش می‌کردند، نمی‌توانستند مانع از ادامه کار شوند. این صدمات، جبران‌ناپذیر است و حتی به وجهه معدنکاری هم آسیب می‌رساند.

به شرط آنکه خللی وارد نشود

فریدون فعالی ـ مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان کرمان: معدن یکی از ذخایر و منابع مهم درآمدی کشور است و به این دلیل ادامه آن برای اقتصاد کشور ضروری است. در زمان صدور مجوز معدنکاری، به‌طورحتم باید از میراث فرهنگی استعلام شود. اگر محوطه‌ای تاریخی باشد و فعالیت در آن به هر شکلی باعث ایجاد خللی در منطقه، چه برای جاذبه‌های تاریخی و چه طبیعی شود، میراث فرهنگی می‌تواند جلوی پروژه را بگیرد.

تجربه من در استان کرمان به این ترتیب است که اداره کل صمت استان، نقاط خاصی را که برای پروژه معدنی شناسایی می‌شود، در اختیار میراث فرهنگی قرار می‌دهند.

کارشناسان میراث فرهنگی این محدوده‌ها را بررسی می‌کنند. اگر محوطه واجد شرایط تاریخی مجوزها به‌طورمطلق تایید نمی‌شود اما اگر ممنوعیت اولیه وجود نداشته باشد، مجوز معدنکاری صادر خواهد شد.

از سوی دیگر، بدون مجوز میراث فرهنگی، حتی اگر فعالیتی هم انجام شده باشد، از ادامه آن جلوگیری به‌عمل می‌آید. نمونه‌ای از این مورد را در دشت لوت داشتیم که بدون هماهنگی مجوزی صادر شده بود و با دستور قضایی جلوی انجام پروژه گرفته شد، بنابراین میراث فرهنگی در حوزه فعالیت سازمانی خود، هیچ‌گونه مدارایی نخواهد داشت، بنابراین در زمان صدور مجوز باید به تمام عوامل تاثیرگذار توجه شود و میراث فرهنگی تلاش می‌کند که در این زمینه نهایت دقت را به‌خرج دهد.

▣ ممنوعیت به‌دلیل لرزش

در استانی که من متولی میراث فرهنگی آن هستم، نمونه‌های متعددی وجود داشته که می‌توانم به آنها اشاره کنم،برای مثال درخواستی برای معدنکاری در کوهی در نزدیکی قلعه‌دختر داشتیم و سرمایه‌گذار در حال دریافت مجوزهای نهایی بود، اما تنها به‌دلیل ارتعاشاتی که به‌احتمال زیاد در زمان انفجار ایجاد می‌کرد، مجوز معدنکاری صادر نشد.

▣ حریم امن محوطه‌های تاریخی

این موضوع بستگی به نوع اثر دارد. اندازه حریم امن اطراف آثار از سوی وزارت میراث فرهنگی به‌طورکامل مشخص می‌شود و در قالب دستورالعمل و ضابطه به استانداران استان‌ها ابلاغ می‌شود،برای مثال درباره دشت لوت که جزو میراث جهانی است و در فهرست یونسکو آمده، به‌شکل دقیق قید شده که هرگونه برداشت معدنی در این منطقه ممنوع است و به این ترتیب، هیچ مجوزی برای بهره‌برداری از این منطقه صادر نخواهد شد. در زمان استعلام مجوزهای معدنی، بناهای تاریخی و محوطه‌های معدنی بررسی و حریم آنها رعایت و الزاماتی برای آن پیش‌بینی می‌شود و اگر خطری برای آثار فرهنگی و تاریخی ایجاد کند، مجوزی برای آن صادر نخواهد شد.

▣ کشف گنج

در پاسخ به این پرسش که اگر معدنکاوان به‌جای ذخایر معدنی با آثار تاریخی روبه‌رو شدند،چه وظیفه‌ای دارند؛ این موضوع در قانون به‌طورکامل پیش‌بینی شده است. برای صادر شدن هرگونه مجوز در حوزه میراث فرهنگی ، این نکته ذکر می‌شود که در صورت کاوش یا گودبرداری، اگر به آثار تاریخی برخورد کردند، باید بلافاصله عملیات را متوقف کنند و موضوع را به اطلاع کارشناسان حوزه میراث فرهنگی برسانند تا در آنجا عملیات کاوش از سوی کارشناسان میراث فرهنگی ادامه پیدا کند.

البته همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، اگر محوطه تاریخی باشد، از اساس مجوزی برای فعالیت معدنکاری در آن صادر نمی‌شود. درباره محوطه‌های عادی، وقتی میراث فرهنگی مجوز گودبرداری صادر می‌کند، به افراد اعلام می‌شود که اگر در هنگام کاوش به اثری برخوردند، باید آن را به سازمان اطلاع دهند.

اگر محوطه‌ای باشد که احتمال وجود آثار تاریخی یا باستانی دور از ذهن نباشد که به‌عنوان مثال نمونه‌هایی از آن را در شیراز داشتیم، نیرو یا نیروهایی از یگان حفاظت مستقر می‌شوند و کار با نظارت آنها انجام می‌شود.

▣ تضادی وجود ندارد

به‌گمان من، اگر ضوابط و مقررات به‌درستی اجرا شود و هرکس در حوزه سازمانی خود وظایفش را دنبال کند و به انجام برساند، تضادی ایجاد نخواهد شد. قوانین و مقررات برای هر ۲ حوزه صمت و سازمان میراث فرهنگی دقیق، واضح و مشخص است، البته به‌شرط اینکه به آنها احترام گذاشته شود و در رعایت و اجرای آن کوتاهی نشود.

سخن پایانی

در روزهای گذشته یکی از خبرگزاری‌ها از قول سیدعباس حسینی، مدیرعامل سیمان خبری با این عنوان منتشر کرده بود که «در ایجاد ترک بقعه بی‌بی شهربانو مقصریم». حسینی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» این موضوع را رد کرد و گفت: براساس مدارک و شواهد موجود، فعالیت کارخانه سیمان نقشی در آسیب‌های وارده به بقعه بی‌بی شهربانو نداشته است. وی افزود: آنچه ما گفتیم، این بود که سیمان تهران در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود با نهادهای مسئول همکاری می‌کند تا مشکلات مربوط رفع و آسیب‌های وارده برطرف شود. سخن آخر اینکه، وقتی در صفحات قانون را ورق می‌زنیم یا با مسئولان، کارشناسان و مجریان صحبت می‌کنیم، اوضاع به‌طورکامل آرام و امن و امان به‌نظر می‌رسد، اما وقتی پا در میدان عمل و اجرا گذاشته می‌شود، با دنیایی متفاوت روبه‌رو می‌شویم، آسیب‌ها را به‌چشم می‌بینیم، کوتاهی‌ها توی ذوق می‌زند و صدمات هر روز از جایی خودنمایی می‌کند، اما سوال اساسی اینجا است که چطور باید حوزه شیرین حرف و گفته را بر حوزه واقعیت اعمال و اتفاقات منطبق یا حتی نزدیک کرد؟

فرصت گسترش تجارت معدنی با برزیل

سفیر ایران در برزیل در کنگره معدن «ایبرام» برزیل در شهر «بلوهوریزنته» این کشور اظهارکرد: از ابتدای شروع ماموریتم در برزیل دو هدف را به عنوان سرلوحه فعالیت‌های بخش اقتصادی سفارت در نظر گرفته بودم که نخستین آن اعاده همکاری‌های تجاری و رساندن آن به سطح سال‌های اوج روابط دو کشور بود.

به گزارش بیرونیت، حسین قریبی افزود: در نهایت پیگیری‌ها و رایزنی‌ها با کمک خانه معدن ایران منجربه حضور یک هیات معدنی برای شرکت در بزرگترین رویداد و نمایشگاه معدنی برزیل در امسال شد. وی اظهارکرد: هیات معدنی جمهوری اسلامی ایران نیز هم از بخش خصوصی و هم از بخش دولتی برای مشارکت در این رویداد حضور دارند که در حاشیه این رویداد تاکنون جلساتی با طرف‌های مرتبط داشته‌اند و همچنین اعضای هیات و شرکت‌ها ضمن بازدید از غرفه‌ها به گفت‌وگو با شرکت‌های برزیلی برای بررسی زمینه‌های همکاری و تعامل در آینده پرداختند. محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران در حاشیه بازدید ازنمایشگاه و کنگره EXPOSIBRAM برزیل با اشاره به روابط خوب میان دو کشور و علاقه شرکت‌های برزیلی برای حضور در بازار تجهیزات وابسته به ماشین‌آلات معدنی ایران گفت: حضور در این رویداد می‌تواند کمک به گسترش روابط بیشتر نه تنها در زمینه تجارت معدنی بلکه در زمینه علمی و سرمایه‌گذاری در حوزه معدن و صنایع معدنی بین دو کشور باشد.

گزارش خبری

تحریم هم مانع چرخش آسیاب گلوله‌ای گل‌گهر نشد

با تشدید تحریم‌ها پیش‌بینی غرب آن بود که صنایع ایران در بخش‌های مختلف با مشکلات بسیاری مواجه می‌شوند که در ادامه چرخ صنعت را از حرکت باز نگه می‌دارد. اما امروز نگاهی به صنایع مختلف و وضعیت تولید در آنها نشان می‌دهد این پیش‌بینی کاملا غلط از آب در آمد.

به گزارش تیتر ۲۰، شاید گل‌گهر نمونه بارز این موضوع باشد که در این سال‌ها در حوزه بومی‌سازی دانش فنی عملکرد موفقی از خود به جای گذاشته است.

تا کنون این مجموعه توانسته ۹۰ هزار قطعه را داخلی‌سازی کند و ۱۵۰ میلیون یورو صرفه جویی ارزی ثبت کند. این اتفاق توانست قدرت موجود در این مجموعه را نمایان کند تا با سرمایه‌گذاری بیشتر تقویت شده و روز به روز نیاز به خارج از کشور در بخش تامین قطعات و تجهیزات را کاهش دهد.

جالب است که پس از این موضوع و تنها در سال گذشته گل‌گهر موفق به ۵۱.۶میلیون دلار صرفه جویی ارزی شد که از مسیر بومی‌سازی محقق شده بود. ساخت تراک ۶۰ تنی از سوی متخصصان این شرکت در امسال از دیگر توانایی هایی بود که گل‌گهر توانست روی آن مانور بدهد.

وجود این توانمندی باعث شد تا گل‌گهر با توان بیشتر اجرای پروژه‌های مهم‌تری را در دستور کار قرار دهد و به نوعی تحریم‌ها را بی‌تاثیر کند.

البته برای رسیدن به چنین جایگاهی، مجموعه معدنی و صنعتی گل گهر باید در بخش تحقیق و توسعه خود سرمایه‌گذاری کند که بی‌تردید بخشی از رقم حاصل از صرفه جویی ارزی را می‌توان در این بخش با نقشه راه مشخص هزینه کرد.

ساخت قطعات و نصب تجهیزات خارجی از مهم‌ترین اتفاقاتی است که می‌تواند در این راستا رخ دهد.

دستگاه بالمیل یا آسیاب گلوله‌ای ۹ مگاواتی که یکی از دستگاه‌های موثر در بهبود کیفیت خط چهارم کنسانتره این بار به‌دست توانمند نیروهای گل‌گهر یعنی متخصصان داخلی نصب شد.

افزایش کیفیت محصولات تولیدی گل‌گهر به ویژه کنسانتره که در حلقه‌های ابتدایی قرار دارد باعث می‌شود کیفیت محصولات نهایی نیز افزایش پیدا کند.

درنتیجه راه‌اندازی این دستگاه حائز اهمیت فراوانی است. مشخصات فنی این دستگاه نشان می‌دهد که به قطر ۶.۷ متر و طول ۱۰ متر است و از حساسیت بالایی برخوردار است که تنها شرکت سازنده نصب آن را انجام می‌دهد. در این مرحله شدت گرفتن تحریم‌ها می‌توانست مانع از نصب این دستگاه شود، اما تاکید بر توانمندسازی نیروهای متخصص این شرکت توانست تحریم در این بخش را بی‌اثر کند و این دستگاه که بزرگترین تجهیز در صنعت سنگ‌آهن ایران بدون حضور نیروهای خارجی، در شرکت گل‌گهر نصب شود. با تشدید تحریم ها، شرکت تولیدکننده این دستگاه از فرستادن نیروهایی برای نصب و تجهیز خودداری کرد، اما توسعه دانش و تخصص در گل‌گهر در چنین بزنگاهی به کمک شرکت آمد تا بتواند بر تحریم‌ها فائق آید. بررسی اقدامات صورت گرفته در حوزه تجهیزات و ساخت قطعات در گل‌گهر که به برخی از انها اشاره شد، نشان می‌دهد نگاه مدیریتی در این مجموعه کاهش وابستگی به واردات و تامین از داخل است. موضوعی که حاکمیت نیز بارها بر آن تاکید داشته است. چنین نگاهی باعث شد تا بخش معدن گلوگاه تحریم‌ها کمترین آسیب را به خود ببیند. هرچند شرکت‌های بزرگ معدنی در این زمینه افتخارات بسیاری را ثبت کرده‌اند اما شاید گل‌گهر انرژی بیشتری را صرف این موضوع کرد تا بتواند سرعت حرکت چرخ تولید را افزایش دهد.

وجود چنین توانمندی علاوه‌بر کاهش وابستگی‌ها، باعث می‌شود تا گل‌گهر ارز حاصل از این صرفه جویی را راهی پروژه‌های توسعه‌ای کند و با اتکا بر دانش داخلی، اشتغالزایی در این بخش را هم افزایش دهد. در نهایت این نقشه راه سهم گل‌گهر در زنجیره ارزش فولاد کشور را افزایش می‌دهد و باعث می‌شود لیدری بازار را از آن خود کند.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ دوشنبه
۲۸ شهریور ۱۴۰۱
۲۲ صفر ۱۴۴۴
۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۲۲

خبر

صرفه‌جویی ۲۳۴ میلیارد تومانی، ثمره بازسازی داخلی در ذوب‌آهن

مدیر مهندسی تولید و توزیع برق ذوب‌آهن اصفهان در خصوص روند بازسازی دیگ بخار شماره ۴ نیروگاه مرکزی شرکت گفت: این نیروگاه به عنوان یک از اصلی‌ترین واحدهای پشتیبانی کارخانه وظیفه تولید هوای دمشی کوره‌های بلند ۲، ۱و۳ تامین‌کننده ۵۰ تن بر ساعت بخار VD، ۲۵ تن بر ساعت بخار واحد ککسازی، تامین حداقل ۲۰۰ ton/h آب دیگ‌های اتیلیزاتور از طریق تصفیه خانه شیمیایی، تامین آب گرم شبکه شوفاژ و بخار شبکه ۱۰ اتمسفرکارخانه و همچنین تولید حداکثر ۲۴ مگاوات برق را به عهده دارد. به گزارش روابط‌عمومی ذوب‌آهن، محمدرضا امین صبوری با اشاره به اینکه در این نیروگاه ۴دستگاه دیگ (بویلر) بخار در قسمت قدیم و دو بویلر در قسمت توازن درحال کار هستند، افزود: با توجه به شرایط خاص و نیاز به بازسازی بویلرها به دلیل فرسودگی، دیگ بخار شماره ۴ در سال ۹۸ جهت بازسازی از مدار خارج شد و سایر دیگ‌های توازن جبران کمبود تولید بخار را داشتند و پس از انجام بازسازی، اسفندماه سال گذشته راه‌اندازی شد و در مدار قرار گرفت. وی در پاسخ به این سوال که میزان صرفه اقتصادی این بازسازی که توسط شرکت مهندسی و پویش ساخت انجام شده چه میزان بوده است، گفت: علاوه بر افزایش ضریب اطمینان در نیروگاه، سالانه حداقل ۲۳۴ میلیارد تومان صرفه‌جویی از مسیر این بازسازی برای ذوب‌آهن اصفهان حاصل می‌شود و همچنین با توجه به طراحی و اهمیت استراتژیک و حیاتی این راه‌اندازی، تولید برق کارخانه حداقل ۵ مگاوات در ساعت افزایش می‌یابد. صبوری خاطرنشان کرد: این بازسازی در انواع انرژی‌های مورد نیاز خط تولید شرکت نیز صرفه جویی خوبی رقم زده است، به عنوان مثال امکان برداشت گازهای فرآیندی بیشتر شده و در نتیجه میزان مصرف گاز طبیعی کاهش یافته است که این دستاورد، سالانه حدود ۹۰میلیارد تومان صرفه‌جویی در این بخش برای کارخانه ایجاد می‌کند و همچنین تناژ تولید بخار نسبت به قبل افزایش قابل‌توجهی می‌یابد. این مقام مسئول فرآیند بازسازی را چنین تشریح کرد: الف) مکانیک: تخریب و بازسازی حدود۳۵۰ton نسوز شامل: (آجر و جرم مربوط به سطوح حرارتی و کانال‌ها)، دمونتاژ و مونتاژ بیش از ۱۰۰۰ m^2 عایق پشم سنگ و پوشش با ورق گالوانیزه، دمونتاژ و مونتاژ سطوح حرارتی شامل(واتروال‌ها، اکونومایزر، سوپرهیترها و...) و لوله‌های گاز، کانال‌ها و... حدود۱۵۰ton، دمونتاژ مشعل‌های قدیمی و ساخت مشعل‌های جدید که برای نخستین بار در ذوب‌آهن توسط مهندسی نت مکانیک ساخته شد و دمونتاژ قطعات داخل درام و ساخت قطعات جدید برای نخستین بار در ذوب‌آهن. ب) برق و اتوماسیون: تعویض تابلوهای تجهیزات برق و اتوماسیون مربوط به آب و بخار و گاز در داخل کارگاه، نوسازی کابل‌های برق و اتوماسیون و سینی‌گذاری جدید، نصب الکتروموتورها و شیرفلکه‌های جدید توسط برق و اتوماسیون، بازسازی میزهای اپراتوری اتاق فرمان و به روز شدن تجهیزات اتوماسیون برای کنترل اتوماتیک دیگ بخار. ج) شیمی: قلیاشویی و اسید شویی سطوح حرارتی و انجام عملیات پسیو لوله‌های حرارتی. امیر ایرانپور، مدیرعامل شرکت مهندسی و پویش ساخت ذوب‌آهن نیز در ادامه گفت: این پروژه با توجه به شرایط ویژه آن و تجربیات قبلی در انجام پروژه‌ها به این شرکت واگذار گردید.

با عنایت به عدم وجود نقشه‌های دقیق بخشی از فعالیت ما به انجام بازطراحی و تهیه نقشه‌ها اختصاص پیدا کرد و به جهت انجام برخی از فعالیت‌ها به صورت SITE RUN توانستیم در پایان پروژه علاوه بر کسب تجربه کافی در انجام فعالیت‌های نیروگاهی یک FINAL BOOK کامل با تهیه نقشه‌های جدید و تهیه ASBUILT از کارهای انجام شده به کارخانه تحویل دهیم. وی افزود: در قالب این پروژه کلیه تجهیزات قبلی دیگ به طور کامل دمونتاژ شده و انجام فعالیت‌های تاسیساتی، مکانیکی، برق و اتوماسیون بر اساس فعالیت‌های اعلام شده مطابق با قرارداد فیمابین انجام پذیرفت. مدیرعامل شرکت مهندسی و پویش ساخت ذوب‌آهن تصریح کرد: در قالب این پروژه ساخت اسکلت فلزی ساختمانی و تجهیزاتی و نیز ساخت تابلوهای برق در کارگاه‌های در اختیار شرکت انجام پذیرفت و سپس نصب، راه‌اندازی و تحویل شد.

فولاد مبارکه، پیشرو در تحقق برنامه هفتم

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

فولاد مبارکه به عنوان سازمانی پیشرو، جهان‌تراز و الگوی ملی بنگاه‌داری، نمونه‌ای مناسب برای الگوگرفتن سایر صنایع جهت ارتقاء صنعت کشور و تحقق برنامه هفتم توسعه است.

به گزارش ایراسین، صنعت به عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان اقتصاد هر کشور به شمار می‌رود و بسیاری از کشورها ازجمله ایران در برنامه‌های توسعه، اشتغال، ارزآوری و... روی آن حساب خاصی می‌کنند. همچنین صنعت فولاد یکی از صنایع پیشران کشورهاست و دولت‌ها در کشورهای پیشرفته از آن حمایت ویژه‌ای را دارند.

رهبرمعظم انقلاب در اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی، سیاست‌های کلی برنامه هفتم را که پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام و با اولویت پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت تعیین شده است، به سران سه قوه، رئیس مجمع تشخیص مصلحت و رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ابلاغ فرمودند.

سیاست‌های کلی برنامه هفتم در ۷ سرفصل «اقتصادی»، «امور زیربنایی»، «فرهنگی و اجتماعی»، «علمی، فناوری و آموزشی»، «سیاسی و سیاست خارجی»، «دفاعی و امنیتی»، «اداری، حقوقی و قضایی» و در ۲۶بند تصویب شده است.

پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت

طبق بند اول این برنامه، هدف کلی و اولویت اصلی برنامه هفتم با رعایت سیاست‌های کلی مصوب، پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت با نرخ رشد اقتصادی متوسط ۸ درصد در طول برنامه است که با تأکید بر افزایش بهره‌وری کل عوامل تولید از جمله منابع انسانی، سرمایه و فناوری و مدیریت باید محقق شود.

این نکته قابل ذکر است که گروه فولاد مبارکه با تحقق ۱.۵ درصد از تولید ناخالص داخلی و ۵درصد از تولید ناخالص داخلی در بخش صنعت یکی از شرکت‌های پیشتاز در کشور محسوب می‌شود. این شرکت با افزایش بهره‌وری منابع انسانی، سرمایه، فناوری و مدیریت دانشی توانسته است علاوه‌بر ثبت رکوردهای تولید بدون افزایش هیچ‌گونه تجهیز، جایگاه ایران را به عنوان دهمین فولادساز برتر دنیا تثبیت کند. این شرکت همواره با به‌کارگیری حداکثری ظرفیت‌های موجود در بخش تولید و توسعه سرمایه‌های انسانی تمام تلاش خود را برای افزایش تولید ورق‌های فولادی در کشور و تأمین نیاز داخلی انجام داده است. اما چالش امروزصنایع، به ویژه تولیدکنندگان فولاد، تأمین مواد اولیه و انرژی است؛ دو چالشی که اگر با سیاست‌گذاری‌های صحیح و تسهیل‌گری برای توسعه زیرساخت‌ها توسط دولت و صنایع به نتیجه برسد، صنعت فولاد می‌تواند فعال‌تر از قبل ظاهر شده و رکوردهای موجود خود را در بخش تولید ارتقاء بخشد.

بزرگ‌ترین تصفیه‌خانه پساب صنعتی درقلب‌ایران

در بخشی از بند ۷ این برنامه، برنامه‌ریزی برای دستیابی به سایر آب‌ها و بازچرخانی آب‌های صنعتی و پساب مطرح شده است.

با توجه مفاد این بند باید بگوییم که فولاد مبارکه با ایجاد زیرساخت‌های تصفیه انتقال پساب ۹ شهر اطراف این کارخانه، توانسته است گام‌های مهمی را کاهش مصرف آب خام و حفظ محیط‌زیست از طریق تصفیه این پساب‌ها بردارد و قرار است ۶ شهر دیگر را به زودی به این مقدار اضافه کند. علاوه بر این با ایجاد بزرگترین سیستم تصفیه بازچرخانی آب‌های صنعتی در خاورمیانه، فولاد مبارکه در مجموع توانسته رکوردی جهانی را در کاهش مصرف آب خام برای تولید فولاد به‌دست آورد. طبق آمارها این شرکت تولید آب خام مصرفی خود را طی ۳۰ سال با وجود سه برابر شدن ظرفیت تولیدش به یک سوم رسانده و قرار است به زودی با اجرای پروژه‌هایی نظیر انتقال آب خلیج‌فارس و دریای عمان به اصفهان، مصرف آب خام را در بخش تولید به صفر برساند.

سرمایه‌گذاری ۸میلیارد دلاری به وسعت ایران

در بند ۹ و ۱۰ این برنامه اجرای چند طرح عظیم اقتصادی ملی، پیشران، زیرساختی، روزآمد و مبتنی بر آینده‌نگری و فعال‌سازی مزیت‌های جغرافیایی ـ سیاسی و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به مرکز مبادلات و خدمات تجاری، انرژی، ارتباطات و حمل‌ونقل با روان‌سازی مقررات و ایجاد و توسعه زیرساخت‌های لازم متصور شده است. فولاد مبارکه امروز برای تحقق این بخش با همکاری برخی دیگر از صنایع، سرمایه‌گذاری ۴۰ هزار میلیارد تومانی در زیرساخت‌های کشور برای اجرای طرح‌هایی نظیر ساخت نیروگاه‌های سیکل ترکیبی، بادی و خورشیدی، خرید لوکومتیو و... را آغاز کرده و قرار است در مجموع سه فاز سرمایه‌گذاری که طی ۲تا۳سال آینده انجام می‌شود را با ۸ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری به نتیجه برساند که این پروژه‌ها شامل ۴۸پروژه بزرگ صنعتی است و در ۱۳ استان و ۲۷شهرستان اجرایی خواهد شد

فولادمبارکه، سازمانی متعالی و نوآور

در بند ۲۰ برنامه، افزایش شتاب پیشرفت و نوآوری علمی و فناوری و تجاری‌سازی آنها به ویژه در حوزه‌های اطلاعات و ارتباطات و زیست فناوری و ریزفناوری و انرژی‌های نو و تجدیدپذیر متوقع است. فولاد مبارکه در این زمینه با تمرکز بر نوآوری و فناوری‌های نوین، از سال‌های گذشته برنامه‌ریزی‌های زیادی را انجام داده و به طور مثال پروژه‌های زیادی را برای بومی‌سازی انجام داده که محصول آن ساخت ۴هزار قطعه استراتژیک با استفاده از کمک شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشگاه‌ها انجام شده است. با توجه به نام‌گذاری سال ۱۴۰۱ به عنوان سال «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» فعالیت‌های نوآوری، فناوری و دانش‌بنیان در این شرکت نسبت به قبل افزایشی چشمگیر داشته و تعاریف جدیدی در سازمان این شرکت برای نهادینه‌کردن هر چه بیشتر فعالیت‌های دانش‌بنیان انجام شده است.

فولاد مبارکه، آماده انتقال تجربیات به صنایع

فولاد مبارکه به عنوان سازمانی پیشرو، جهان‌تراز و الگوی ملی بنگاه‌داری، نمونه‌ای مناسب برای الگوگرفتن سایر صنایع جهت ارتقاء صنعت کشور است.

نکته قابل توجه این است که بسیاری از مواردی که گفته شده در این گزارش، برنامه‌هایی است که در یک سال گذشته انجام شده یا در حال اجراست و برنامه‌های زیادی در این شرکت برای رسیدن به افق ۱۴۰۴ در صنعت فولاد و تحقق برنامه هفتم توسعه وجود دارد؛ برنامه‌هایی که در نهایت می‌تواند صنعت و به ویژه زنجیره فولاد را در کشور به جایگاهی والا رسانده و در رسیدن اقتصاد کشور از وضعیت کنونی به وضعیت مطلوب یعنی نرخ رشد اقتصادی متوسط ۸درصد مؤثر باشد.

حاکمیت نیز به عنوان مهم‌ترین سیاست‌گذار و تسهیل‌گر، برای رسیدن به اهداف برنامه هفتم و افق ۱۴۰۴ صنعت فولاد کشور، وظایف مهمی داشته و باید در این زمینه نقش‌آفرینی مؤثری را داشته باشد.

افزایش رضایت مشتریان با توسعه خطوط ورق رنگی فولاد مبارکه

امروزه مصرف محصولات پوشش‌دار در صنعت افزایش یافته و یکی از دلایل مهم آن، ممانعت از تأثیر محیط و عدم تخریب و خوردگی فلز و درنتیجه افزایش عمر ورق و همچنین بهبود خواص زیبایی آن است.

به گزارش روابط عمومی فولاد مبارکه، در تقویم رویدادهای گروه فولاد مبارکه از ۲۲ شهریور ۱۳۸۲ به‌عنوان «سالروز افتتاح خط ورق رنگی» فولاد مبارکه یاد شده است. به همین بهانه گفت‌وگو با محسن زارع، مدیر محصولات پوشش‌دار نورد سرد و یداله کوهی رئیس واحد ورق رنگی، درباره دلایل و اهمیت احداث این خط و روند روبه‌رشد و اثربخشی آن به شرح زیراست.

محسن زارع، مدیر محصولات پوشش‌دار نورد سرد فولامبارکه گفت: امروزه مصرف محصولات پوشش‌دار در صنعت افزایش یافته و یکی از دلایل مهم آن، ممانعت از تأثیر محیط و عدم تخریب و خوردگی فلز و درنتیجه افزایش عمر ورق و همچنین بهبود خواص زیبایی آن است. در همین راستا سه نوع از محصولات پوشش‌دار (ورق‌های قلع‌اندود، ورق‌های گالوانیزه و ورق‌های رنگی) در نورد سرد تولید شده و وارد بازار مصرف می‌گردد. ورق رنگی یکی از محصولات باارزش فولاد مبارکه است و استفاده از آن به دلایل فنی و اقتصادی مزایای زیادی دارد. از نظر کیفیت و دوام، چون فلز پایه ورق رنگی محصول گالوانیزه است، همچنین به‌دلیل آماده‌سازی‌های مناسبی که قبل از عملیات رنگ‌کاری روی سطح ورق انجام می‌گیرد، دوام و ماندگاری فلز پایه و پوشش، افزایش قابل‌ملاحظه‌ای می‌یابد.

وی افزود: در راستای توسعه خطوط پوشش‌دار، علاوه‌بر توسعه‌های مربوط به واحد ورق رنگی بر اساس نیاز کشور به محصولات ورق رنگی لوازم‌خانگی، از اوایل سال ۱۴۰۱ پروژه خط رنگی شماره ۲ نیز آغاز شده است.

از سال ۱۳۸۲ تاکنون بالغبر یک‌میلیون و ۷۹۰ هزار تن ورق رنگی به بازار عرضه شده که از این میزان سهم ورق‌های رنگی با مصرف ساختمانی و صنعتی در حدود یک‌میلیون و ۷۷۰ هزار تن و سهم ورق‌های رنگی با مصرف لوازم‌خانگی در حدود ۱۷ هزار و ۲۵۰ تن است. بازار ورق‌های رنگی در صنعت ساختمانی حدود ۶۴ درصد، لوازم‌خانگی ۹ درصد، صنعت اتومبیل حدود ۶ درصد و ۲۱ درصد مربوط به سایر کاربردهاست.

یدالله کوهی، رئیس واحد ورق رنگی فولادمبارکه گفت: محصولات پوشش‌دار فولاد مبارکه شامل ورق قلع‌اندود، ورق گالوانیزه و ورق رنگی است. خط تولید ورق رنگی با ظرفیت اسمی ۱۰۰ هزار تن در سال توسط شرکت C.M.I طراحی و نصب و با همکاری کارکنان مجتمع فولاد در ۲۲ شهریور سال ۱۳۸۲ افتتاح گردید. میزان تولید در اوایل راه‌اندازی خط، ۲ تا ۵ هزار تن در ماه بود. به‌منظور بهینه‌سازی فرآیند تولید این خط، فعالیت‌های زیادی انجام شد که از آن جمله می‌توان به مهم‌ترین آنها یعنی بومی‌سازی رنگ با شرکت‌های داخلی اشاره کرد. این اقدام باعث جلوگیری از خروج ارز از کشور گردید. هم‌اکنون تولید خط رنگی به حدود ۱۰ هزار تن در ماه رسیده است.

وی افزود: فولاد مبارکه بهره‌برداری خط گالوانیزه و رنگی را از زمان راه‌اندازی طی قراردادی به شرکت توکا فولاد واگذار کرد و تمامی کارکنان پس از اجرای مراحل استخدامی و آموزش‌های لازم مشغول به کار شدند.

در خصوص فرآیند خط تولید ورق رنگی باید گفت رنگ‌کاری پیوسته کلاف یک تکنیک پیشرفته به روش مداوم است که در آن یک پوشش آلی (رنگ یا فیلم) بر روی ورق فلزی (فولاد گالوانیزه) اعمال می‌شود. این خط توانایی دارد ورقی را که به‌صورت کلاف و دارای مشخصات خاصی است با گذراندن از مراحل و قسمت‌های مختلف، ازجمله تمیزکاری با محلول بازی، کروماته کردن، اعمال رنگ، کوره مخصوص پخت بعد از اعمال رنگ، به روش Application roll به‌صورت ورق یک طرف رنگی یا دو طرف رنگی تولید و وارد بازار مصرف کند.

کوهی اظهارکرد: طبقه‌بندی و لایه‌های پوشش ورق رنگی در خط ورق رنگی فولاد مبارکه عبارت‌اند از: ورق گالوانیزه (غوطه‌وری داغ) رنگی که رایج‌ترین نوع ورق رنگی است؛ ورق سرد نوردیده رنگی که وقتی که خطر خوردگی قابل‌توجه نباشد استفاده می‌شود؛ورق گالوانیزه (الکترولیتی) رنگی که وقتی که ظاهر سطح موردنظر باشد استفاده می‌شود؛ورق گالفان رنگی که مقاومت به خوردگی آن بهتر از ورق گالوانیزه است؛ورق آلوزینک رنگی که مقاومت به خوردگی آن بسیار خوب است.

سطح مقطع یک ورق رنگی است لایه‌های مختلف عبارت‌اند از: پوشش روی (ZINC)، پوشش کروم، لایه رنگ اولیه (پرایمر) به ضخامت ۴ تا ۵ میکرون، لایه رنگ رویه به ضخامت ۱۵ تا ۲۵ میکرون (به‌جز رنگ‌های PVC) در قسمت روی ورق؛پوشش روی (ZINC)، پوشش کروم، لایه رنگ پشت ورق به ضخامت ۵ تا ۱۲ میکرون در قسمت زیر ورق.

وی افزود: با توجه به توسعه‌های انجام‌شده و آتی در واحد ورق رنگی ازجمله بومی کردن فیلم محافظ واسلیو کاغذی داخل چشمی کلاف و رنگ مخصوص لوازم‌خانگی، طراحی، نصب و راه‌اندازی خط ریکویلینگ مخصوص ورق رنگی لوازم‌خانگی (خط برش شیت و خط اسلیتر) با توجه به توان داخلی، نصب و راه‌اندازی تنشن لولر جهت افزایش کیفیت سطحی ورق، انجام پروژه‌های مربوط به ماشین‌های اعمال رنگ و همچنین پروژه‌های مربوط به محفوظ کردن واحد ورق رنگی از ورود گردوغبار، با افزایش کمی و کیفی این محصول گام بزرگی در راستای افزایش رضایت مشتریان خواهیم برداشت.

ابرپروژه‌های فولاد به اسناد بالادستی پایبند نیستند

یک عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به تولید ۷۰ میلیون تن فولاد در سال تحت عنوان ابرپروژه فولادی و در دستور کار قرار گرفتن طرح‌های توسعه ای، اظهار کرد: طرح‌ها و پروژه‌های زیادی درحال‌حاضر با هدف تولید بیش از ۷۰ تا ۸۰ میلیون تن در دست احداث و اقدام است اما آنچه که مهم است اینکه اعداد اعلامی قرار است با چه ذخیره مواد معدنی، مواد اولیه و آهن‌آلاتی محقق شود؟

بهرام شکوری در گفت‌وگو با فولادیان با انتقاد از بهره‌برداری از طرح‌های توسعه‌ای فولاد در شهرهای بی‌آب و کم‌بهره از آب، گفت: اگر قرار باشد تولید فولاد در درازمدت افزایش یابد و ذخایر فولادی کشور تا ۵۵میلیون تن افزایش یابد، باید استقرار و احداث کارخانه‌های فولاد در سواحل آبی کشور باشد تا صادرات آسان‌تر و سهل‌تر باشد ولی مشاهده می‌شود طرح‌های توسعه‌ای فولاد در استان‌هایی مانند اردبیل و زنجان که آب کافی ندارند، کلید می‌خورد و اغلب نیز به هیچ‌یک به اسناد بالادستی پایبند نیستند.

این فعال صنعتی با تاکید بر وجود راهبرد و استراتژی برای حصول نتیجه مثبت در فعالیت‌های عمرانی، خاطرنشان کرد: سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان صنعت فولاد اگر می‌خواهند محصولات فولادی را صادر کنند، بهتر است واحدهای تولیدی خود را در کنار آب ایجاد و احداث کنند تا مشکل آب و حمل‌ونقل نداشته باشند و برای تامین مواد اولیه خود هزینه‌های کمتری بپردازند و در عین حال، بتوانند محصولات‌شان را با هزینه‌های کمتری در بازارهای صادراتی به فروش برسانند.

شکوری تصریح کرد: اگر طرح‌های توسعه‌ای طبق برنامه و چشم‌انداز پیش بروند، طبیعتا نتیجه درخشانی خواهند داشت ولی زمانی که نمی‌دانیم طبق چه استراتژی باید جلو برویم، چه چشم‌اندازی روشنی داشته باشیم و به چه راهی می‌خواهیم برسیم، نتایج طرح‌ها همانند هزاران طرح توسعه‌ای اجرا شده گنگ و مبهم و حتی بدون سود و منافع خواهد بود.

این عضو اتاق بازرگانی ایران، نواختن سازهای مختلف را در یک کنسرت موسیقی حاصل همراهی تمام نوازندگان آن کنسرت بیان کرد و افزود: در این کنسرت همه با یک هارمونی کار را جلو می‌برند و یک آهنگ موزون از این کنسرت بیرون می‌آید، در اداره ملی کشور هم سازمان‌های مختلف باید سازهای خودشان را بنوازند اما نتیجه آن باید آهنگ توسعه، رشد و بالندگی و رفع فقر و گرسنگی باشد و اگر این آهنگ بدون هارمونی و هماهنگی باشد؛ کما اینکه تاکنون نیز آهنگ درستی نبوده است، نتیجه‌ای جز جزیره‌ای عمل کردن و ایجاد واحدهای تولیدی بی‌حاصل روی دست صنعت فولاد باقی نخواهند ماند.

راهکاری جدید برای کاهش آلایندگی فولاد

گروه معدن

اطلاعات اقلیمی RMI دستورالعمل‌هایی را برای شرکت‌های فولادی منتشر کرده است تا اثرات انتشار گازهای گلخانه‌ای محصولات خود را گزارش کرده و کاهش دهند و به آنها به عنوان تامین‌کنندگان ترجیحی برای شرکت‌هایی با اهداف بلندپروازانه اقلیمی مزیت رقابتی بدهد.

به گزارش معدن‌نیوز، این راهنمایی از طریق همکاری بین RMI و شورای تجارت جهانی برای توسعه پایدار (WBCSD) ایجاد شده است. راهنمایی در سطح محصول برای انتشار فولاد برای از بین بردن سردرگمی و پیچیدگی که کربن‌زدایی این ماده صنعتی با انتشار بالا را متوقف کرده است، ضروری است.

صنعت فولاد ۷ درصد گازهای گلخانه‌ای جهان را به خود اختصاص می‌دهد که اگر این صنعت را به عنوان یک کشور در نظر بگیریم از نظر میزان تولید آلاینده در دنیا در رتبه سوم جهانی قرار می‌گرفت که این خود یک فاجعه زیست محیطی بسیار زیاد به شمار می‌آید.

راهنمای حسابداری کاهش انتشار، یک عنصر اساسی از پروژه Horizon Zero RMI است که با ایجاد امکان درک تأثیر انتشار گازهای گلخانه‌ای از آنچه شرکت‌ها خرید و فروش می‌کنند، کربن‌زدایی زنجیره‌های تامین را تسریع می‌بخشد.

گزارش انتشار آلاینده‌ها در سطح محصول فولادی به خریداران، سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان اجازه می‌دهد تا استراتژی‌های کربن‌زدایی را که می‌توانند به طور مشترک برای کاهش اثرات آب و هوای بخش فولاد استفاده کنند، درک کنند:

افزایش ضایعات - فولادسازان می‌توانند با ارائه گزارش در مورد محتوای بازیافتی محصولات خود تا حد امکان با توجه به عرضه جهانی قراضه، حمایت خود را از بازیافت نشان دهند، استقرار فناوری فرآوری سنگ معدنی با انتشار کم - ترکیب فناوری‌های کم انتشار مانند کاهش مبتنی بر هیدروژن سبز منجربه کاهش انتشار قابل اندازه‌گیری می‌شود. این امر در گزارش‌های انتشار گازهای گلخانه‌ای بخش زنجیره تامین مبتنی بر سنگ منعکس خواهد شد و به تمایز محصولات تولیدکنندگان فولاد پایدار کمک می‌کند، استفاده از الکتریسیته با آلایندگی صفر - گنجاندن انرژی‌های تجدیدپذیر در فرآیندهای تولید، به دلیل افزایش و افزایش سهم این ماده که در کوره‌های قوس الکتریکی پردازش می‌شود، انتشار گازهای گلخانه‌ای مبتنی بر قراضه را کاهش می‌دهد.

راهنمای گزارش انتشار آلاینده‌های فولادی تفاوت بسیار مهمی را در انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از تولید بر پایه سنگ معدن و تولید بر پایه قراضه نشان می‌دهد که به ترتیب ۹۳ و ۷ درصد از انتشار صنعت فولاد را تشکیل می‌دهند.

افزایش سهم بازار فولاد مبتنی بر قراضه برای اقدامات اقلیمی مورد نیاز است، اما عرضه محدود است و به بازیافت پایان عمرمواد متکی است. لاچلان رایت، سرپرست بخش فولاد پروژه Horizon Zero RMI، گفت: ما باید محاسبات واضح انتشار گازهای گلخانه‌ای داشته باشیم که بتواند هم از افزایش بازیافت و هم به‌کارگیری فناوری‌های جدید پشتیبانی کند.

این راهنمایی‌ها به‌ویژه به صنعت خودروسازی جهانی مربوط می‌شود، زیرا بازیگران اصلی این حوزه علاوه بر سرعت بخشیدن به توسعه وسایل نقلیه الکتریکی، برای کاهش انتشار زنجیره تامین خود حرکت می‌کنند.

فولاد ۲۰ درصد از آلاینده‌ها را در بخش خودرو تشکیل می‌دهد و اتصال این آلاینده‌ها گامی مهم در ایجاد کربن‌زدایی است. با این پیش نویس راهنمایی که اکنون برای اظهار نظر عمومی در دسترس است، می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم که در حال کار به سمت یک سیستم حسابداری کربن هستیم که شرکت‌ها را قادر می‌سازد واقعاً انتشارات اولیه خود را اندازه‌گیری و کاهش دهند.

معرفی غول‌های معدنی برتر طلا

کیتکو ۱۰ شرکت برتر معدن طلا را بر اساس ارقام تولید سه ماهه آنها در سه ماهه دوم ۲۰۲۲ رتبه‌بندی کرد.

به گزارش ایسنا، این رتبه‌بندی، پولیوس (شرکت استخراج طلای روسی و یکی از بزرگ‌ترین استخراج‌کنندگان طلای جهان) را در بر نمی‌گیرد که تصمیم گرفته است نتایج عملیاتی و صورت‌های مالی خود را از گزارش‌های ۳ ماهه به شش ماهه تغییر دهد. نتایج این رتبه‌بندی در ذیل ارائه شده است.

نیومانت، شرکت استخراج معادن و فلزات امریکایی است که تولید طلایش نسبت به سه ماهه سال قبل سه درصد افزایش یافت و به ۱۴۹۵ هزار اونس رسید.

بَریک گولد، شرکت استخراج معادن و فلزات کانادایی که تولید طلایش در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۲ مطابق با ۳ ماهه دوم سال ۲۰۲۱ بود.

اگنیکو ایگل، شرکت استخراج معدن طلای کانادایی که تولید طلای این شرکت در ۳ ماهه دوم سال ۲۰۲۲ به میزان ۶۳ درصد بیشتر از سال گذشته بود.

انگلوگولد اشانتی، شرکت چندملیتی استخراج معادن مستقر در شهر ژوهانسبورگ که تولید طلا را در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۲ به میزان ۳ درصد نسبت به سال قبل افزایش داد.

نیوکرست ماینینگ، شرکت استخراج معدن استرالیایی که تولید خود را در ۳ ماهه دوم ۲۰۲۲ نسبت به ۳ ماهه دوم سال ۲۰۲۱ توانست ۱۸ درصد افزایش دهد.

گولد فیلدز، شرکت معدن در افریقای جنوبی که تولید طلای این شرکت در ۳ ماهه دوم ۲۰۲۲ به میزان ۱۰ درصد بیشتر از دوره قبل بود.

کینروس گولد، شرکت استخراج معدن طلای کانادایی که در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۲ در مقایسه با ۳ ماهه دوم ۲۰۲۱، افزایش ۴ درصدی داشته است.

یجین ماینینگ، شرکت استخراج معادن چینی که تولید طلای تولیدی خود را در ۳ ماهه دوم سال ۲۰۲۲ توانست ۳۷ درصد افزایش دهد.

Northern Star، شرکت استخراج طلا در استرالیا و هارمونی گولد، شرکت معدن در آفریقای جنوبی در جایگاه نهم و دهم قرار گرفتند.

روی خط خبر

فستیوال پاییزه و سکوت بازار سنگ‌آهن چین

چینی‌ها در تعطیلات نیمه پاییز هستند و نرخ سنگ‌آهن وارداتی در بازار نقدی ۱۰۱.۹۵ دلار هر تن خشک سی‌اف‌آر ثبت شد که نسبت به جمعه اخیر ۱.۷ دلار افت داشت. اغلب فعالان در بازار نیستند و نقدینگی بازار کاهش یافته و درحال‌حاضر خلوص‌های پایین سنگ‌آهن به صرفه تر هستند چون تخفیف‌های بیشتری دارند.

به گزارش فولاد ایران، واردات سنگ‌آهن چین در ماه اوت نسبت به ماه قبل ۵.۵ درصد افزایش یافت. این کشور در ماه گذشته ۹۶.۲۱میلیون تن سنگ‌آهن وارد کرده است که نسبت به ۹۱.۲۴میلیون تن در جولای افزایش یافته است.

بحران افزایش هزینه‌های صنایع فلزی اروپا

بسیاری از تولیدکنندگان فلزات در اروپا ممکن است به دلیل هزینه‌های بالای تامین برق تولید خود را متوقف کنند زیرا روسیه عرضه گاز طبیعی به اروپا را متوقف کرده و نرخ انرژی را افزایش داده است. انجمن فلزات غیرآهنی اروپا اظهار کرد که اتحادیه اروپا باید این مشکلات جدی را حل کند.

به گزارش فولاد ایران، چراکه کاهش تولید روی، آلومینیوم و سیلیکون در اروپا باعث شده عرضه فولاد، خودرو و محصولات ساختمانی در اروپا کاهش بیشتری داشته باشد.

انجمن فلزات غیرآهنی اروپا به اتحادیه اروپا توصیه کرده از شرکت‌هایی که با مشکل در تولید مواجه هستند، حمایت کند. این حمایت می‌تواند شامل کمک مالی دولت‌ها به صنایع انرژی بر باشد تا افزایش هزینه‌های خود را تا حدودی جبران کنند.

روی خط خبر

معدن طلای آق‌دره تکاب تعطیل نشده است

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌غربی گفت: معدن طلای آق‌دره شهرستان تکاب تعطیل نشده و طبق روال گذشته در حال فعالیت است.

عبدالحمید سرتیپی در گفت‌وگو با ایرنا با تکذیب اخبار منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی مبنی بر تعطیل شدن معدن طلای تکاب، اظهار کرد: معدن طلای آق‌دره دارای یک کارخانه فرآوری سنگ نیز است که قرار بر این بود برای تجهیز این کارخانه فرآوری، فقط این بخش مدت کوتاهی تعطیل شود که طبق پیگیری‌های انجام شده نه تنها این بخش تعطیل نشده، بلکه تعدیل نیرویی نیز انجام نشده است.

وی با بیان اینکه حدود یک هزار نفر در معدن طلای آق‌دره تکاب مشغول به کار هستند، افزود: از این تعداد حدود ۵۷۶ نفر در خود معدن و مابقی نیز در بخش‌های مختلف فرآوری فعالیت می‌کنند.

مدیرکل صمت آذربایجان‌غربی اضافه کرد: طبق پیگیری‌های انجام شده قرار بر این شد که در صورت تجهیز کارخانه فرآوری بخش سنگ این معدن، کارگران این بخش نیز تا اتمام مراحل تجهیز در قسمت‌های مختلف معدن مشغول به کار شوند.

اخباری مبنی بر تعطیلی معدن طلای آق‌دره تکاب در رسانه‌های محلی منتشر شده بود. معدن طلای آق‌دره به عنوان دومین معدن طلای کشور در بخش تخت سلیمان و در ۳۰ کیلومتری شهرستان تکاب آذربایجان غربی واقع شده است.

الزام بهره‌برداران زغال‌سنگ گلستان به انتقال دفتر یا ایجاد نمایندگی

مدیرکل اداره «صنعت، معدن و تجارت» استان گلستان گفت: درحال‌حاضر ۱۶ فقره تعداد کل پروانه‌های بهره‌برداری معادن زغال‌سنگ در استان گلستان است که تعداد ۱۱ فقره پروانه بهره‌برداری فعال بوده و مقرر شده است تمامی بهره‌برداران نسبت به انتقال دفتر یا ایجاد نمایندگی در استان اقدام کنند.

به گزارش روابط عمومی اداره کل صنعت، معدن وتجارت استان گلستان، درویش علی حسن زاده با اشاره به اینکه این جلسه به ریاست استاندار گلستان و همچنین حضور اعضای شورای معادن در محل استانداری گلستان در راستای اجرای ماده ۴۳ قانون برنامه ششم تشکیل شد گفت: شورای معادن ظرفیتی برای توسعه معادن استان گلستان است.

وی با بیان اینکه شورای معادن زیرساختی مناسب و ظرفیتی مطلوب برای توسعه استان گلستان است، افزود: بسیاری از مسیرهای رشد و توسعه معادن و صنایع معدنی از طریق این شورا می‌تواند اتفاق بیفتد که در این شورا توانستیم طی سال‌های گذشته تاکنون برخی از مسائل ومشکلات را مرتفع و توانمندی‌های بیشتری را شناسایی کنیم، لذا انتظار مردم نیز همین است که نقش معادن به خوبی ایفا و بهره‌برداری‌های لازم و تأثیر آن در اقتصاد نشان داده شود.

حسن زاده گفت: در این جلسه ضمن تبیین نقش شورای معادن استان طبق بند الف ماده ۴۳ قانون برنامه ششم توسعه موارد مرتبط با این شورا و تفویض اختیارات مربوط به اعضای شورای معادن شرح داده شد.

وی افزود: در ادامه این جلسه تقاضای برخی از بهره برداران معادن استان مبنی بر محاسبه حقوق دولتی بر مبنای استخراج واقعی به دلیل موارد خارج از ید واختیارایشان مورد بررسی وتبادل نظر اعضاء شورا قرار گرفت.

وی گفت: در این جلسه ضمن بررسی وضعیت معادن و مجوزهای برداشت شن وماسه مشکلات مرتبط با این حوضه توسط خانه معدن استان و سایر دستگاههای اجرایی مورد بررسی قرار گرفت.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت افزود: درحال‌حاضر ۱۶ فقره تعداد کل پروانه‌های بهره‌برداری معادن زغال سنگ در استان گلستان است که تعداد ۱۱ فقره پروانه بهره‌برداری فعال بوده و مقرر شده است تمامی بهره برداران نسبت به انتقال دفتر یا ایجاد نمایندگی در استان اقدام کنند که این موضوع در حال پیگیری و انجام است. حسن زاده گفت: همکاری و تعامل اعضای جلسه زمینه‌ساز توسعه و پیشرفت معادن و صنایع معدنی در راستای تولید، فرآوری، صادرات محصولات بخش معدن، ایجاد ارزش‌افزوده و جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی استان است.

فرونشست؛ زمینی که خود را می‌بلعد

گروه معدن

فرونشست زمین، پدیده‌ای است که کلیدواژه آن چند سالی در رسانه‌ها مورد توجه قرار گرفته است، درست مانند رانش زمین که ۲ دهه پیش روستای آبکار منطقه لبد بازفت را بلعید و دیگری اثری از این روستا در شهرستان کوهرنگ باقی نگذاشت.

به گزارش ایرنا، تحلیل و ارزیابی پارامترهای موثر بر فرونشست زمین نشان می‌دهد که این پدیده بیش استانهای دیگر کشور، در زاگرس به ویژه فلات مرکزی خود را در چند سال اخیر نمایان کرده است و بیشترین دلیل وقوع آن به علت برداشت آب از سفره‌های زیرزمینی عنوان شده است.

به عقیده کارشناسان؛ پدیده فرونشست سطح زمین ناشی از عوامل طبیعی و فعالیت‌های انسانی در نقاط مختلف دنیا و در طی سال‌های اخیر در کشور ایران به علت برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، خشکسالی و عوامل دیگر پدیدار شده است و سبب آسیب‌های جدی به زمین‌های کشاورزی، ساختمان‌های مسکونی، جاده‌ها و دیگر سازندها و بروز خسارت‌های زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی شده است. در این خصوص نحوه تعیین و تحلیل پارامترهای موثر همچون میزان افت سطح آب، جنس وضخامت لایه‌های خاک به خصوص لایه‌های ریزدانه، خصوصیات ژئوتکنیکی خاک مورد بررسی قرار می‌گیرد و از نظر یونسکو این پدیده عبارت است از فرو ریزش یا نشست سطح زمین که به علت‌های متفاوتی در مقیاس بزرگ روی می‌دهد.

وضعیت فرونشست در ایران چگونه است؟

در ایران نیز مانند کشورهای دیگر در سال‌های اخیر پدیده فرونشست گزارش شده است که اکنون به عنوان یک معضل در زاگرس میانی به آن نگریسته می‌شود.

محمد حسن نامی، معاون وزیر کشور و رئیس سازمان مدیریت بحران کشورگفت: از مجموع ۳۰۹ دشت کشور؛ ۲۰۹ دشت بیش از ۱۸ سانتیمتر نشست داشته است و این فرو نشست به عنوان یک تهدید دیده می‌شود.

وی افزود: از ۴۲سانحه طبیعی ۳۱ مورد آن در کشور ایران رخ می‌دهد که مهم‌ترین آن شامل سیل، زلزله، خشکسالی، سرمازدگی، رانش زمین، فرونشست، آفت گیاهی و طوفان است.

وضعیت دشت‌های چهارمحال و بختیاری اکنون مطلوب نیست به گونه‌ای که این استان دارای ۱۰ دشت اصلی است که از این تعداد چهار دشت شهرکرد، بروجن- فرادنبه، سفیددشت و خانمیرزا ممنوعه بحرانی و دشت‌های شلمزار، کیار، گندمان- بلداجی، جونقان- فارسان، مالخلیفه و لردگان ممنوعه شده است.

ترسیم هیدروگراف معرف آبخوان و نقشه‌های هم افت آب زیرزمینی نشان می‌دهد که با توجه به افت سطح ایستابی و کسری مخزن دلیل اصلی ممنوعه اعلام کردن دشت‌ها است و چنانچه دشت ممنوعه با پدیده فرونشست روبه‌رو شود آن دشت ممنوعه بحرانی اعلام شده و برداشت آب در آن با محدودیت روبه‌رو می‌شود.

در ۲ دهه گذشته متوسط افت سطح ایستابی دشت‌ها در استان بین ۳۵ تا ۴۰ سانتی‌متر بود اما در سال‌های اخیر به بیش از یک متر در سال افزایش یافته و در ۲ سال اخیر میزان افت سطح ایستابی تشدید است.

بر این اساس طی ۲ سال گذشته افت سطح ایستابی در دشت شهرکرد ۲۵۳ سانتی‌متر، در دشت شلمزار ۳۹۱ سانتی‌متر، در دشت کیار ۳۵۳ سانتی‌متر، در دشت جونقان - فارسان ۴۶۳ سانتی‌متر، در دشت سفیددشت ۲۸۹ سانتی‌متر و در دشت خانمیرزا ۴۰۰ سانتی‌متر گزارش شده است که این موضوع حکایت از آن دارد که وضعیت منابع آبی این استان نسبت به استانهای دیگر در وضعیت بحرانی‌تری قرار دارد.

براساس نظر کارشناسان حوزه آب، دشت خانمیرزا بیشترین فرونشست را در بین دشت‌های استان به خود اختصاص داده است به گونه‌ای که در این دشت یک متر فرونشست مشاهده شده است که در نوع خود یک بحران است اما از آنجا که ضخامت آبخوان‌های استان بین ۵۵ تا ۶۰ متر است از همین رو پدیده فرونشست به وضوح فرونشستی که همانند دشت کبودرآهنگ همدان رخ داده، نیست اما ضرر و زیان آن به همان اندازه مخرب است.

فرونشست در دشت شهرکرد نیز ۲۵ تا ۳۰ سانتی‌متر مشاهده شده است که با تشدید بحران خشکسالی احتمال افزایش آن بسیار است.

اصغر احمدی، مدیرکل دفتر آبخیزداری و حفاظت خاک سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری به از بین رفتن آبخوان‌ها به دلیل برداشت بی‌رویه از چاه‌ها به عنوان یک معضل و عاملی برای افزایش فرونشست زمین اشاره کرد و گفت: در اراضی که فرونشست زمین اتفاق می‌افتد قابلیت کشت و کشاورزی از بین می‌رود و با تزریق آب به این اراضی نیز جبران خسارت نخواهد شد.

به گفته وی، هم اکنون فرسایش خاک، فرونشست زمین، زمین لغزش، خشکسالی، ممنوعه شدن دشت‌ها در کشور مشهود و در حال گسترش است.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری چهارمحال و بختیاری می‌گوید: در استان ۱۲دشت وجود دارد که هشت دشت از این تعداد ممنوعه و چهار دشت ممنوعه بحرانی است. احمدی با بیان اینکه امروزه چهارمحال و بختیاری با تنش آبی مواجه است، افزود: چنانچه روند تخریب عرصه‌های منابع طبیعی ادامه داشته باشد، در چند سال آینده نیز با مشکل از بین رفتن منابع طبیعی مواجه خواهیم شد.

راهکار جلوگیری از فرونشست چیست؟

آبخیزداری و آبخوان‌داری، کارشناسان به صورت واضح و تاکیدی عقیده دارند یکی از معبرهایی که می‌تواند در برابر فرونشست زمین از خود مقاومت نشان دهد، آبخیزداری است.

هرچند هنوز عده‌ای با اجرای طرحهای آبخیزداری در بالادست و حوضه‌های آبریز موافق نیستند و در برابر آن مقاومت می‌کنند اما کارشناسان اعلام می‌کنند یکی از راهکارهای عبور از فرونشست، اجرای طرحهای آبخیزداری است.

اما معاون وزیر کشور و رئیس سازمان مدیریت بحران با اشاره به نقش آبخیزداری در جلوگیری از فرونشست زمین می‌گوید: ۳۰۰ هزار میلیارد ریال اعتبار ملی برای اجرای طرحهای آبخیزداری در کشور درخواست شده است.

نامی تصریح کرد: از مجموع ۳۰۹ دشت کشور ۲۰۹ دشت بیش از ۱۸ سانتیمتر نشست داشته و این مهم توجه به آبخیزداری را ضروری کرده است.

به گفته احمدی مدیرکل دفتر آبخیزداری و حفاظت خاک سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری چهارمحال و بختیاری، هم‌اکنون ۲ هزار و ۸۰۰ سازه آبخیزداری در استان در راستای کمک به جلوگیری از فرونشست خاک و تقویت سفره‌های زیرزمینی احداث شده است.

هم‌اکنون در استان ۳ هزار و ۲۰۰سازه آبخیزداری احداث شده که از این تعداد ۴۰۰سازه گابیونی، ۱۰۰ سازه خاکی و پخش سیلاب و ۲ هزار و ۷۰۰ سازه سنگی و ملاتی است که ارتقاع این سازه‌ها بین ۲ تا ۷ مترمربع است و در کنترل رسوب، مبارزه با فرسایش خاک، کنترل سیل و تقویت آبخوان و جلوگیری از فرونشست اثرگذار هستند.

چهارمحال و بختیاری دارای ۱۰ شهرستان با جمعیتی نزدیک به یک میلیون نفر است که اکنون دشتهای این استان به دلیل خشکسالی، برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی دچار فرونشست شده‌اند و در صورت تغذیه نشدن چاه‌ها و سفره‌های زیرزمینی این فرونشست‌ها به شهرها و روستاها نیز کشیده خواهد شد.

۲۰ میلیون یورو به پروژه فولاد «تربت رخ حیدریه» تزریق می‌شود

در شرایطی که ۱۴ سال از آغاز عملیات اجرایی فولاد رخ تربت حیدریه می‌گذرد و تمام منابع مالی آن از سوی سرمایه‌گذار بخش خصوصی تامین شده است اما بزرگ‌ترین پروژه صنعتی شرق کشور از سال ۱۳۹۲ چشم انتظار گشایش اسناد اعتباری بانک یا همان ال‌سی است.

جانمایی این طرح با توجه به معادن سنگان خواف و همچنین نزدیکی به خطوط ریلی و قرار گرفتن این منطقه در کریدور شمال به جنوب کشور از ابتکارات شهید شوشتری بود که نگاه خاص و ویژه‌ای به مناطق کم‌برخوردار در حوزه تولید و اشتغال داشت.

محسن زنگنه، نماینده مردم تربت حیدریه، مه ولات و زاوه در مجلس شورای اسلامی در جریان بازدید اصحاب رسانه از پروژه در حال ساخت مجتمع فولاد رخ تربت‌حیدریه در جمع خبرنگاران اظهار کرد: طبق رایزنی انجام شده با بانک صنعت و معدن مقرر شد این بانک نسبت به پرداخت حق‌السهم خود به مبلغ ۲۰ میلیون یورو در بازه‌های زمانی کوتاه‌مدت اقدام کند. این نماینده مردم تربت‌حیدریه، زاوه و مه‌ولات در مجلس شورای اسلامی گفت: با توجه رفع موانع اساسی تکمیل و بهره‌برداری از پروژه بزرگ مجتمع فولاد رخ تربت‌حیدریه، مرحله نخست این طرح در پایان سال ۱۴۰۲ بهره‌برداری خواهد شد.

وی تصریح کرد: بعد از تغییر پیمانکار، پروژه از سرعت خوبی برخوردار است و میزان پیشرفت پروژه به حدود ۴۰ درصد رسیده و با پرداخت تعهدات بانک صنعت و معدن در موعد مقرر، پروژه بر اساس زمانبندی خود به بهره‌برداری خواهد رسید.

این نماینده شهرستان تربت حیدریه مه ولات و زاوه در مجلس شورای اسلامی با اشاره به موانع توسعه مجتمع فولاد تربت حیدریه، گفت: بعد از یک سال پیگیری از تابستان ۱۴۰۰ با تغییر پیمانکار و با دستور مستقیم وزیر صنعت و معدن میزان پیشرفت چند برابر شد.

زنگنه همچنین گفت: ۹۰ درصد نیروی کاری مجتمع فولاد از نیروی بومی و محلی منطقه تامین شده است و با توجه به نیاز نیروی کار متخصص در رشته‌های فنی از هم اکنون می‌توانیم رشته‌های متناسب با مجتمع فولاد را در هنرستان‌ها آموزش دهیم.

مسعود گل شیرازی، مدیرعامل فولاد رخ تربت حیدریه نیز در این خصوص اظهار کرد: بخش اعظمی از ساختمان سازی‌ها و سوله سازی‌ها به اتمام رسیده، البته تا راه‌اندازی فاز نخست، جاده‌سازی و کانال‌سازی‌ها همچنان ادامه دارد اما اکنون در مرحله نصب تجهیزات هستیم.

وی پیشرفت فیزیکی این پروژه را ۴۰ درصد برشمرد و افزود: از مرحله آغاز عملیات اجرایی تاکنون ۱۷۰۰ میلیارد تومان برای این طرح بزرگ صنعتی شرق کشور هزینه شده و طبق چارت و زمانبندی فاز احیا بعنوان فاز نخست آن ۱۶ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد.

مدیرعامل مجتمع فولاد رخ تربت حیدریه در خصوص میزان اشتغالزایی این پروژه خاطر نشان کرد: بیش از ۲۰هزار نفر در این پروژه مشغول به کار هستند، البته برای ۱۸۰۰ نفر به‌صورت مستقیم در فاز نخست اشتغالزایی ایجاد می‌شود.

پهنه معدنی شیروان اکتشاف می‌شود

نماینده مردم شیروان در مجلس گفت: اکتشاف پهنه معدنی شیروان - فاروج با همکاری سازمان زمین‌شناسی و اکتشاف مواد معدنی در دستور کار قرار دارد.

علی جدی در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: پهنه‌های معدنی شمالشرق کشور با روش اسکن کردن مطالعه شده ولی اکتشاف عملیاتی توسط سازمان زمین‌شناسی انجام نشده است.

وی افزود: بخشی از پهنه شیروان به ویژه شمال این شهرستان معادن آهکی و منیزیم دارد و حتی سیلیس فراوان نیز وجود دارد که باید این ظرفیت در این منطقه فراوری شود.

جدی اظهارکرد: سرب، روی، بوکسیت و معادن آهکی در پهنه جنوبی این شهرستان وجود دارد که ضرورت دارد تا توسط سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی مطالعه مجزا و جداگانه انجام شود.

این نماینده مردم شیروان در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: بخشی از معادن این شهرستان که در نزدیکی شهرستان اسفراین قرار دارد به نوعی قربانی معدن آلبلاغ در این شهرستان شده است که به دلیل مشکلات، بهره‌برداری درستی از آن انجام نشده است.

جدی به ظرفیت‌های گازی این شهرستان نیز اشاره‌ای کرد و گفت: به گفته مسئولان هنوز این ظرفیت توجیه اقتصادی ندارد اما باید به این مهم توجه جدی شود.

به گفته رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان شمالی پهنه‌های اکتشافی معدنی استان که از سال‌ها پیش بلوکه بود، با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت آزاد شد.

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور ژئوفیزیک هوایی خراسان شمالی را با استفاده از بالگرد بر روی هفت هزار کیلومتر مربع از پهنه‌های اکتشافی این استان به انجام رسانده است.

۲۸ ماده معدنی از ۶۸ ماده معدنی موجود در کشور در خراسان شمالی وجود دارد و میزان ذخیره قطعی معادن این استان یک میلیارد و ۵۸ میلیون تن و میزان استخراج اسمی معادن ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن است.

سالانه پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی در استان خراسان شمالی استخراج می‌شود.

ماده معدنی که از معادن خراسان شمالی استخراج و بیشتر آن به صورت خام فروشی از استان خارج می‌شود فرآوری این مواد معدنی در استان خراسان شمالی که از لحاظ شاخص‌های اقتصادی رده‌های آخر استان‌های کشور قرار دارد، می‌تواند جهش بزرگی برای اقتصاد این خطه از شمال شرق کشور ایجاد کند.

خراسان شمالی سرشار از مواد معدنی بوکسیت، باریت، مرمر، کلسیت، هماتیت، روی و سرب است که به صورت خام در سایر استان‌ها به فروش می‌رسد و معادن کلسیت و هماتیت استان نیز غیرفعال و هشت معدن باریت در شهرستان راز و جرگلان به صورت نیمه فعال مواد اولیه صنعت رنگسازی و حفاری نفت را تولید می‌کند و در عمل هیچ سودی از آن عاید استان نمی‌شود.

استاندار سیستان‌وبلوچستان:

۹معدن راکد در سیستان‌وبلوچستان فعال شده است

استاندار سیستان و بلوچستان با اشاره به اینکه ۴۱۷ شرکت معدنی در این استان وجود دارد، گفت: ۹ معدن راکد استان از سال گذشته تا کنون فعال شده است.

به گزارش روابط‌عمومی استانداری سیستان و بلوچستان، حسین مدرس خیابانی در نشست شورای معادن که با هدف ارائه برنامه‌ها و همچنین پروژه‌های در دست اقدام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در استان تشکیل شد، اظهارکرد: خوشبختانه همکاری جدی ایمیدرو با استان صورت گرفته که این امر در پیشرفت معادن بسیار موثر است.

وی افزود: معادن از جنس ثروت‌های زیرزمینی است که باید به اشتغال تبدیل شود.

استاندار سیستان و بلوچستان تصریح کرد: توجه به اهمیت و به فعلیت رساندن معادن و ایجاد ثروت و اشتغال برای استان تا کنون موجب اشتغال ۲۹ هزار و ۴۰۰ نفر شده است.

وی با تاکید بر اهمیت نظارت و تنفیذ اختیار به استان در پیشرفت پروژه‌ها خاطرنشان کرد: امروز توقع داریم تا بخشی از اختیارات از مرکز به استان تنفیذ شود.

مدرس خیابانی تاکید کرد: برای انتقال آب دریای عمان ۶۰ هزار میلیارد تومان اعتبار لازم است که شرکت‌های معدنی بزرگ می‌توانند به این حوزه کمک کنند.

وی ادامه داد: خط انتقال آب دریای عمان از ۴ جبهه آغاز شده اما باید به آن سرعت ببخشیم تا بتوانیم این پروژه را در سال ۱۴۰۴ به سرانجام برسانیم.

استاندار سیستان و بلوچستان با تاکید بر سرعت بخشیدن به روند احداث زیرساخت‌ها در معادن بیان کرد: همچنین معادن کوچک مقیاس نیز باید توسعه پیدا کند تا شاهد توسعه معدن در استان باشیم.

در گفت‌وگو با عضو هیات‌مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور مطرح شد

کاهش امنیت شغلی کارگر، مطلوب سرمایه‌دار

مرضیه احقاقی

عکس: روزگار معدن

بنا به اظهارات یکی از اعضای هیات‌مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور، حدود ۹۵ درصد از قراردادهای شغلی، موقتی هستند. کافی است نگاهی به اطرافیان خود بیندازیم و از قراردادهای شغلی آنها جویا شویم تا متوجه رواج قراردادهای کوتاه‌مدت شغلی در کشور در طول دهه‌های اخیر شویم. روند بی‌ثبات‌سازی کار کارگران یا ترویج قراردادهای کوتاه‌مدت از دهه ۷۰ و تحت‌تاثیر نفوذ صاحبان سرمایه در حاکمیت آغاز و هر سال بر شدت آن افزوده شد، تا جایی که در حال حاضر نبود امنیت شغلی به چالشی جدی و دائمی برای کارگران بدل شده است.

«روزگار معدن» برای بررسی این موضوع،نظرات حسین حبیبی، عضو هیات‌مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار را جویا شدیم. متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

◉ در سال‌های اخیر شاهد کاهش امنیت شغلی کارگران بوده‌ایم و همزمان قراردادهای کاری نیز کوتاه‌مدت شده‌اند، روند رو به افت امنیت کارگران از چه دلایلی نشأت می‌گیرد؟

کاهش امنیت شغلی کارگران خواسته سرمایه‌داران است، چرا که سرمایه‌داران به‌دنبال کارگر ارزان و بی‌زبان هستند؛ کارگرانی که از ضوابط و شرایط کار بی‌اطلاع یا نسبت به آن بی‌تفاوت باشند و همچنین درخواستی برای بهبود شرایط کار نداشته باشند، مطلوب نظام سرمایه‌داری هستند. نوسان در قراردادهای کاری محرک اصلی برای تامین خواسته سرمایه‌داران و کارفرمایان است و در عمل امنیت شغلی کارگران را در سایه قرار می‌دهد.

◉ آیا قانون کار از قابلیت کافی برای احقاق حقوق کارگران برخوردار است؟

قانون کار در سال ۱۳۶۹ توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی تصویب شد. بنیان‌گذار انقلاب حامی این قانون بود، با این وجود شاهد مخالفت‌های گسترده‌ای از سوی جناح سرمایه‌داری فعال در بدنه حکومت با تصویب این قانون بودیم. به‌رغم تلاش‌های گسترده سرمایه‌داران برای تصویب نشدن این قانون، شاهد تصویب آن در سال ۱۳۶۹ بودیم، البته در فرآیند تایید این قانون توسط شورای نگهبان نیز اختلافاتی شکل گرفت، تا جایی که در نهایت این قانون به‌ناچار به مجمع تشخیص مصحلت نظام ارسال شد.

به‌اعتقاد فعالان کارگری، انتقاداتی به قانون کار تصویب‌شده مطرح است و ابهاماتی در آن وجود دارد، با این حال نقاط قوت فراوانی نیز در آن وجود دارد. در همان سال‌های نخست پس از تصویب نهایی قانون کار، بسیاری از جناح‌های سیاسی اقدام به مخالفت با آن کردند، گویی تمامی جناح‌های سیاسی در مخالفت با قانون کار، اتفاق‌نظر داشتند.

سال ۱۳۷۲ بخشنامه ۳۵۷۲۳ توسط وزارت کار وقت صادر شد و در آن به استعلام تعدادی از شرکت‌های خصوصی که پرسیده بودند آیا قراردادهای موقت در صورت تمدید، دائمی تلقی می‌شود یا خیر، پاسخ داده شد که «این قراردادها در صورت تمدید، کماکان موقت هستند».

به‌دنبال آن، اعتراضات و شکایاتی به دیوان عدالت شد که دیوان در سال ۱۳۷۵، دادنامه ۱۷۹ را صادر کرد. در این دادنامه، نظر وزارت کار در سال ۱۳۷۲ تایید شد. مستفاد از مفهوم مخالف تبصره ۲ ماده ۷ قانون کار، چنانچه قرارداد چندین بار تکرار شود، دال بر دائمی شدن آن نخواهد بود. گفتنی است، در تبصره ۲ ماده ۷ قانون کار چنین آمده است: «در کارهایی که طبع آنها جنبه مستمر دارد. در صورتی که مدتی در قرارداد ذکر نشود، قرارداد دائمی تلقی می‌شود». تبصره ۲ ماده ۷ ابهاماتی دارد و کارفرمایان یا سرمایه‌داران از این ابهام، سوءاستفاده کرده‌اند.

> کاهش امنیت شغلی کارگران خواسته سرمایه‌داران است، چرا که سرمایه‌داران به‌دنبال کارگر ارزان و بی‌زبان هستند؛ کارگرانی که از ضوابط و شرایط کار بی‌اطلاع یا نسبت به آن بی‌تفاوت باشند و همچنین درخواستی برای بهبود شرایط کار نداشته باشند

به‌فرض هم، قرارداد تاریخ اتمام داشته باشد، حال این سوال مطرح می‌شود که چه کسی می‌تواند تاریخ اتمام قرارداد را تعیین کند؟ آیا فقط کارفرما زمان پایان قرارداد را مشخص می‌کند یا اراده کارگر نیز در عقد قرارداد اهمیت دارد؟

به‌اعتقاد فعالان کارگری، کارگر باید در فرآیند عقد قرارداد، حاکمیت و اراده داشته باشد، یعنی مدت زمان عقد قرارداد را تعیین کند، اما متاسفانه در بخشنامه مطرح‌شده از سوی وزارت کار در سال ۱۳۷۲ و به‌دنبال آن، رای دیوان عدالت اداری، در عمل حاکمیت و اراده کارگران سلب شده است، در ادامه، شاهد افزایش تعداد قراردادهای موقت کاری بودیم، تا جایی که در حال حاضر حدود ۹۵ درصد قراردادهای کاری ما موقت هستند. در چنین شرایطی، امنیت شغلی کارگران به‌واسطه قراردادهای کوتاه‌مدت زیر سوال می‌رود.

◉ چه موادی از قوانین کار در اجرا نادیده انگاشته می‌شود؟

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که بسیاری از موضوعات مطرح‌شده در مواد قانون کار آمره هستند، با این وجود در اجرا نادیده گرفته می‌شوند. این تکلیف در حوزه‌های مختلفی همچون بیمه، حق ماموریت، مرخصی، حفاظت و... جریان دارد یا در ماده ۲۵ قانون کار تاکید شده که هیچ‌یک از طرفین نمی‌توانند به‌تنهایی قرارداد را فسخ کنند. در ماده ۲۷ قانون کار نیز تاکید می‌شود: «هرگاه کارگر در انجام وظایف محوله قصور ورزد و یا آیین‌نامه‌های انضباطی کارگاه را پس از تذکرات کتبی نقض نماید کارفرما حق دارد در صورت اعلام نظر مثبت شورای اسلامی کار علاوه بر مطالبات و حقوق معوقه به نسبت هر سال سابقه کار معادل یک ماه آخرین حقوق کارگر را به‌عنوان «حق سنوات» به وی پرداخته و قرارداد کار را فسخ کند».

مواد حمایتگرانه از کارگران متعدد هستند، اما با افزایش قراردادهای موقت، بسیاری از این مواد قانونی در اجرا نادیده گرفته می‌شوند.

◉ تشکیل تشکل‌های کارگری چه تاثیری بر حفظ امنیت شغلی کارگران دارد؟

عقد قراردادهای موقت و کوتاه‌مدت، امنیت شغلی کارگران را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد، اما چالش‌های قراردادهای کوتاه‌مدت به همین جا ختم نمی‌شود و حتی به از دست رفتن امکانات تشکل‌یابی کارگران نیز منتهی می‌شود. کارگری قرارداد موقت چند ماهه یا حداکثر یک ساله دارد، به‌واسطه نداشتن مدت کار تاثیرگذار، نمی‌تواند داوطلب عضویت در تشکل کارگری شود یا اگر هم کاندیدا شود و رای بیاورد، با اتمام قرارداد کاری، در عمل کنار گذاشته می‌شود.

طی ماه‌های اخیر دیوان عدالت اداری رای‌هایی را برای حفظ منافع کارگران صادر کرده است، از جمله آنکه با رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری، کارگران شاغل در کارهای با ماهیت دائم برای دریافت بیمه بیکاری نیاز به ارائه نامه عدم‌نیاز از سوی کارفرما ندارند، در واقع دیوان عدالت اداری متوجه شده‌اند که چقدر تاکنون به جامعه کارگری خسارت تحمیل شده است، بر همین اساس نیز به‌دنبال اصلاح شرایط هستند.

◉ در سال‌های گذشته شاهد فرآیند خصوصی‌سازی در بسیاری از صنایع بوده‌ایم. به‌نظر شما، فرآیند خصوصی‌سازی تاثیری بر از میان رفتن امنیت شغلی کارگران داشته است؟

در اصل ۴۴ قانون اساسی تاکید شده: «نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران برپایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است. بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تامین نیرو، سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه‌آهن و مانند اینها است که به‌صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است. بخش تعاونی شامل شرکت‌ها و موسسات تعاونی تولید و توزیع است که در شهر و روستا بر طبق ضوابط اسلامی تشکیل می‌شود.

بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و خدمات می‌شود که مکمل فعالیت‌های اقتصادی دولتی و تعاونی است.

مالکیت در این سه بخش تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است. تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط هر سه بخش را قانون معین می‌کند». بنابراین این اصل شامل ترغیب به خصوصی‌سازی نیست. حال اگر به هر علت درست یا غلطی شاهد گسترش فرآیند خصوصی‌سازی در کشور هستیم، این سوال مطرح می‌شود که آیا خصوصی‌سازی به‌درستی اجرایی شده است؟

بنا بر گزارش‌ها و شکایت‌هایی که از فرآیند خصوصی‌سازی در کشور منتشر شده، می‌توان این‌طور ادعا کرد که این اقدام به‌درستی اجرایی نشده و حتی زمینه‌ساز رانت و فساد هم بوده است. در همین حال، تاثیر خصوصی‌سازی بر از بین رفتن امنیت شغلی کارگران، روشن و مبرهن است، این سیاست حتی به از میان رفتن فرصت‌های شغلی در کشور هم منتهی شده است. براساس اصول خصوصی‌سازی انتظار می‌رود پس از آنکه یک واحد به بخش خصوصی واگذار شد، تا ۵ سال کارگران خود را تعدیل نکند، اما در بیشتر موارد پس از واگذاری یک صنعت به بخش خصوصی، به‌سرعت اقدام به تعدیل یا اخراج نیروی کار خود می‌کند، یعنی روند درست و سالمی بر این فضا حاکم نبوده و همین موضوع در عمل امنیت شغلی کارگران را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است.

بازار آهن و فولاد، هیجانی شده است

یک فعال صنفی بازار آهن و فولاد گفت: نرخ انواع کالاها و محصولات فولادی دربازار آهن و فولاد در هفته اخیر با روند افزایشی همراه بود.

محمد اصفهانی در گفت‌وگو با فولادبان درباره شرایط قیمتی بازار آهن و فولاد اظهار کرد: در هفته اخیر شاهد افزایش ۵۰ تا ۱۰۰ تومانی نرخ میلگرد به صورت خزنده بودیم، ضمن اینکه قیمت‌ها در بازار پروفیل نیز به طور متوسط حدود ۸۰۰ تومان افزایش داشت.

وی، التهابات موجود در بازار را ناشی از بی‌نتیجه ماندن موقتی برجام ذکر کرد و گفت: سیگنال‌های منفی برجامی، جو هیجانی بازار و افزایش نرخ دلار موجب افزایش نرخ

محصولات فولادی در بازار شد، زیرا مولفه‌های اصلی بازار، یعنی نرخ جهانی فولاد و نرخ دلار حواله نیمایی در هفته گذشته تغییر جدی نداشت.

این فعال بازارآهن و فولاد پیش‌بینی بازار آهن و فولاد داخلی در هفته آینده را احتمالا افزایشی عنوان کرد و افزود: نرخ محصولات فولادی در هفته آینده به نرخ ارز و ادامه هیجانات بازار ناشی از نرخ دلار بستگی دارد. با توجه به احتساب ضریب به علاوه منفی سه درصد برای محصولات فولادی و انجام معاملات مقاطع طویل در بورس کالا، پیش‌بینی می‌شود نرخ محصولات فولادی در بازار داخلی همراه با افزایش باشد.

اصفهانی، کاهش نرخ محصولات را منوط به شرایط سیاسی جامعه و کشور دانست و تصریح کرد: اتخاذ هر گونه تصمیم سیاسی در کشور موجب افت نرخ محصولات فولادی و کاهش هیجانات بازار ناشی از نرخ دلار خواهد شد.

وی، بازار محصولات فولادی و آهن را در درازمدت، رکودی پیش‌بینی کرد و گفت: بازارهای جهانی و چین تا پایان سال ۲۰۲۲ طبق پیش‌بینی کارشناسان رکودی و کاهشی است، ضمن اینکه با افزایش نرخ بهره فدرال رزرو امریکا و تاثیر مستقیم آن بر کامودیتی‌ها، فشار قیمتی بیشتری بر کامودیتی‌ها وارد خواهد شد و نرخ آنها را کاهش خواهد داد. در نهایت با توجه به شرایط موجود نمی‌توان چشم‌انداز مثبتی برای بازار فولاد تا پایان سال میلادی متصور شد.

گزارش خبری

مصرف داخلی فولاد بیشتر شد

طبق آمار، در مجموع چهار ماهه نخست امسال، همگام با افزایش تولید فولاد، بخش قابل توجه این تولید صرف مصارف داخلی شده و بخش کمتری به صادرات اختصاص یافته است؛ بر این اساس میزان آن نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۱۳ الی ۲۹ درصدی را تجربه کرده است.

بر اساس آماری که توسط انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در اختیار ایسنا قرار گرفته، از ابتدای امسال تا پایان تیر ماه قریب به ۳۸ میلیون تن از انواع اقلام فولادی در کشور تولید شده است که از این میزان حدود چهار میلیون تن صادر و الباقی صرف مصارف داخلی شده است. بر این اساس مصرف ظاهری فولاد کشور در این مدت نسبت به ۴ ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۰ رشد ۱۳ تا ۲۹درصدی داشته است.

از ابتدای فروردین ماه تا پایان تیر ۱۴۰۱ در مجموع سه میلیون و ۲۳۵ هزار تن مقاطع تخت فولادی تولید شده که ۳ میلیون و ۲۰۶ هزار تن آن صادر شده است. میزان مصرف این مقاطع نسبت به سال گذشته که دو میلیون و ۸۲۵ هزار تن بوده است، ۱۳ درصد بیشتر شده است.

پس از آن طی چهار ماه امسال ۱۰ میلیون و ۵۸۷ هزار تن شمش فولاد (فولاد میانی) تولید شده که از این میزان با رشد ۱۹ درصدی نسبت به مصرف شمش در مدت مشابه سال گذشته (۷ میلیون و ۴۸ هزار تن) به هشت میلیون و ۳۷۶ هزار تن برای مصراف داخلی رسیده است.

در مدت مذکور امسال، تولید محصولات فولادی هفت میلیون و ۴۲۶ هزار تن ثبت شده که شش میلیون و ۷۹۴ هزار تن آن به مصرف داخلی اختصاص یافته است و بدین ترتیب نسبت به مصرف ظاهری آن در ۴ماه نخست سال ۱۴۰۰ که ۵ میلیون و ۵۷۵هزار تن بوده، ۲۲ درصد افزایش مصرف را رقم زده است. همچنین رشد مصرف آهن‌اسفنجی نیز ۲۲ درصدی ثبت شده است؛ در مجموع ۴ماهه سال ۱۴۰۱ قریب به ۱۲ میلیون و ۵۴۹ هزار تن آهن‌اسفنجی تولید شده که ۱۲ میلیون و ۳۸۳هزار تن صرف مصارف داخلی شده است. میزان مصرف ظاهری این محصول معدنی در مدت مشابه سال گذشته ۱۰ میلیون و ۱۷۰ هزار تن ثبت شده است. براساس آمار بیشترین رشد مصرف ظاهری فولادی‌ها در این مقایسه آماری متعلق به مقاطع طویل فولادی است. در ۴ماهه ابتدایی امسال ۴میلیون و ۱۹۱ هزار تن مقاطع طویل فولادی در داخل تولید و ۳ میلیون و ۴۷۴هزار تن آن در داخل مصرف شده است که نسبت به مصرف ظاهری آن در مدت مشابه سال گذشته معادل دو میلیون و ۷۰۲ هزار تن، ۲۹درصد بیشتر شده است.

صادرات زغال‌سنگ آزاد شد

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران گفت: با پیگیری‌هایی که برای صادرات زغال‌سنگ ایران انجام شد، مجوزهای این کار اخذ و صادرات زغال‌سنگ آزاد شده است.

به گزارش سنا، سعید صمدی بیان کرد: اگرچه به دنبال تحولات اخیر در حوزه کامودیتی‌ها، نرخ محصولات معدنی افت نرخ داشته، ولی نرخ جهانی زغال‌سنگ نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد تقریبا ۲۰۰ درصدی داشته است. بحران انرژی در دنیا تقاضای زغال‌سنگ را افزایش داده و مثلا آلمان در برخی نیروگاه‌ها مصرف زغال‌سنگ را جایگزین گاز کرده است. لذا شرایط زغال‌سنگ در بازارهای جهانی شرایط خوبی است.

وی افزود: نکته اینجاست که نرخ زغال سنگ در کشور ما بر اساس فرمولی تعیین می‌شود که در آن فرمول نرخ شمش فولاد خوزستان مبنای محاسبه قرار می‌گیرد و نه قیمت‌های جهانی! از این‌رو می‌توان گفت شرکت‌های زغال سنگی در بازار سرمایه فعلا از افزایش قیمت‌های جهانی بهره‌ای نبرده‌اند. البته تلاش کرده‌ایم از مقطعی که شرایط به نفع زغال‌سنگی‌هاست، بهره ببریم و به همین دلیل، پیگیری‌هایی برای صادرات زغال‌سنگ ایران انجام شده و مجوزهای این‌کار اخذ و صادرات زغال‌سنگ آزاد شده است. برخی تولیدکنندگان کوچک زغال‌سنگ به بازارهای صادراتی ورود کرده‌اند، اما حجم صادرات فعلا قابل توجه نبوده است. از شرکت‌های گروه زغال‌سنگ بورسی هنوز صادرات نداشته‌ایم.

صمدی ادامه داد: ورود به بازارهای صادراتی زمان‌بر است و امیدواریم در این فاصله دوباره بخشنامه و دستورالعملی صادر نشود که مانع صادرات زغال‌سنگ شود. ورود به بازارهای صادراتی می‌تواند فرصتی برای رشد سودآوری در شرکت‌های بزرگ زغال‌سنگی باشد.

وی ضمن اشاره به اختلاف نرخ فاحش زغال‌سنگ در داخل کشور با قیمت‌های صادراتی اظهار کرد: شرکت ذوب‌آهن اصفهان برای سال ۱۴۰۱ هر تن زغال‌سنگ داخلی را حدود ۴ میلیون تومان و هر تن زغال‌سنگ وارداتی را حدود ۱۲ میلیون تومان پیش‌بینی کرده است.

البته مبلغ ۱۲ میلیون تومان نرخ تمام شده زغال‌سنگ وارداتی برای شرکت ذوب‌آهن اصفهان خواهد بود و اگر تولیدکنندگان داخلی قصد صادرات محصول خود به بازارهای جهانی را داشته باشند، باید هزینه‌های حمل‌ونقل و... را از این مبلغ کسر کرد. با این حال با قاطعیت می‌توان گفت نرخ زغال‌سنگ در بازارهای جهانی بسیار بالاتر از قیمت‌های داخلی بوده و صادرات زغال‌سنگ منجربه رشد سودآوری شرکت‌های زغال‌سنگی خواهد شد و امیدواریم شرکت‌های بزرگ بورسی از این فرصت استفاده کنند.

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران در خاتمه گفت: به علت پایین بودن نرخ زغال‌سنگ داخلی سرمایه‌گذاری در حوزه تولید زغال‌سنگ در کشور ما توجیه اقتصادی ندارد. به همین دلیل انجمن زغال‌سنگ ایران پیگیر بازنگری فرمول قیمت‌گذاری زغال‌سنگ بوده و مکاتباتی هم در این خصوص انجام شده است که امیدواریم زودتر به نتیجه برسد. حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن طرح توسعه‌ای در صنعت زغال‌سنگ تعریف شده که به سبب عدم توجیه اقتصادی، به اجرا درنیامده یا نیمه‌کاره رها شده است.

اصلاح نرخ زغال‌سنگ، فرصت اجرای طرح‌های توسعه‌ای و افزایش ظرفیت در این صنعت را فراهم خواهد کرد و تردیدی وجود ندارد که در بلندمدت امکان تامین زغال‌سنگ از بازار داخل به جای استفاده از محصول وارداتی به نفع مشتریان زغال‌سنگ نیز خواهد بود.

مدیرکل گمرکات استان اصفهان:

ایجاد باسکول ریلی برای ترخیص کالاهای فولادمبارکه ضروری است

مدیرکل گمرکات استان اصفهان گفت: ایجاد باسکول ریلی برای تسهیل هرچه بیشتر ترخیص کالاهای فولاد مبارکه ضروری است و گمرک در این زمینه نیز همکاری خواهد کرد.

به گزارش ایراسین، رسول کوهستانی پژوه در جلسه مشترک با مدیرعامل فولاد مبارکه اظهار کرد: اراده و عزم گمرک برای تسهیل گری امور گمرکی و ترخیص هرچه سریع‌تر تجهیزات طرح‌های توسعه و مواد اولیه ورودی و محصولات صادراتی فولاد مبارکه استوار است.

وی با بیان اینکه در کشور فقط دو گمرک اختصاصی وجود دارد که متعلق به شرکت‌های فولاد مبارکه و ذوب‌آهن اصفهان است، اضافه کرد: با این حال موضوع و اهمیت ایجاد مجتمع گمرکی نیز مورد تأکید قرار گرفت تا این شرکت بتواند حجم عظیمی از واردات و صادرات خود را از طریق همین مجتمع ترخیص کند.

مدیرکل گمرکات اصفهان اضافه کرد: ایجاد باسکول ریلی برای تسهیل هرچه بیشتر ترخیص کالاهای فولاد مبارکه ضروری است و گمرک در این زمینه نیز همکاری خواهد کرد.

وی با اشاره به اینکه فولاد مبارکه صنعتی مادر است، اضافه کرد: برای بخش گمرک این شرکت چارت اختصاصی تدارک دیده شده است؛ نگاه گمرک بر این اصل استوار است که بیشترین تسهیلات را به شرکت‌های مادر ارائه دهد.

کوهستانی پژوه ابرازکرد: تخصیص مسیر «آبی» به شرکت فولاد مبارکه برای انجام هرچه سریع‌تر امور گمرکی ازجمله تسهیلات دیگر اداره گمرک برای شرکت‌های تولیدکننده و بزرگ مانند فولاد مبارکه است.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۲۸ شهریور ۱۴۰۱ ● ۲۲ صفر ۱۴۴۴ ● ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۲۲

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

بورس جذابیتی ندارد

شهیر محمدنیا
فعال بازار سرمایه

بازگشت اعتماد و رونق به بورس تهران، یکی از وعده‌های مطرح‌شده از سوی دولت سیزدهم در جریان برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری بود. با این وجود، بسیاری از وعده‌های مطرح‌شده در این بخش محقق نشدند. البته تیم اقتصادی دولت بسته اقتصادی را با هدف حمایت از بورس تهران مطرح کرد، اما مواد مطرح‌شده در این بسته، فاقد الزامات اجرایی بودند.

در این میان، گسترش فضای بی‌اعتمادی در میان سهامداران حقیقی، بزرگ‌ترین انتقادی است که به عملکرد دولت سیزدهم وارد می‌شود. این بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران خرد به بورس تهران از دولت دوازدهم آغاز شد، اما دولت سیزدهم برخلاف وعده‌هایش، اقدام مثبتی برای بازگشت اعتماد به بورس تهران اجرایی نکرد. اتخاذ سیاست‌های نادرست از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز به عملکرد بورس تهران ضربه‌هایی زد. وضع ناگهانی عوارض صادراتی روی کامودیتی‌های فلزی، یکی از مهم‌ترین مواردی بود که آسیب‌های را به سودآوری صنایع بورسی کشور تحمیل کرد.

البته اقدامات مثبتی نیز در راستای بهبود عملکرد بازار سرمایه در یک سال گذشته اجرایی شده که از جمله آنها می‌توان تعیین منطقی نرخ تسعیر ارز در بودجه امسال، تخفیف مالیاتی ۵ درصدی به تولیدکنندگان و حذف ارز ترجیحی را نام برد. هرچند همین اقدام اصلاحی نیز در شرایط نامناسبی اجرایی شد و مشکلاتی را برای کشور به‌وجود آورد.

در ادامه و در ارزیابی عملکرد سازمان بورس و اوراق بهادار باید تاکید کرد که این نهاد مستقل نیست و به‌عنوان عضوی از بدنه دولت فعالیت می‌کند. این سازمان، اقدام به افزایش دامنه نوسان در بازار سهام کرد که شروع مثبتی برای اجرای وظایف رگولاتوری از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار بود.

با این وجود باید ادعا کرد در دولت قبل و حتی دولت فعلی، از اختیارات سازمان بورس برای اجرای وظایف رگولاتوری بازار بهره کافی گرفته نشده است. امید می‌رود تمرکز سازمان بورس روی این موضوع اختصاص یابد. در همین حال، از مسئولان سازمان انتظار می‌رود از اظهارنظرهای غیرحرفه‌ای خودداری کنند. این اظهارنظرها نه‌تنها نتیجه‌بخش نیستند، بلکه ته‌مانده‌های اعتماد مردم به بورس تهران را هم از میان می‌برد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که بازدهی بازار سرمایه در یک سال گذشته، نسبت به تورم، بسیار عقب افتاد. بازدهی این بازار در مقایسه با سایر بازارهای موازی آن نیز عقب ماند؛ یعنی در مجموع بازدهی کافی در این بخش حاصل نشد. این بازار همچنان از جذابیت کافی برای سرمایه‌گذاران ندارد.

با توجه به موارد یادشده، دولت می‌تواند با کاهش دخالت در عملکرد شرکت‌ها و برقراری تعاملی سازنده با جهان، مسیر رشد بازار سرمایه را فراهم کند. در واقع به نتیجه رسیدن مذاکرات برجام در میان‌مدت و بلندمدت، بیشترین منفعت را برای بازار سرمایه به‌دنبال دارد.

خبر

سود شرکت‌های آلومینیوم رو به افزایش

دبیر سندیکای آلومینیوم ایران گفت: به نظر می‌رسد کف نرخ آلومینیوم را لمس کرده‌ایم و شرایط مهیای افزایش قیمت‌های جهانی است. برآورد می‌شود آلومینیوم در پایان سال به محدوده ۲۷۰۰ الی ۲۸۰۰ دلار برسد. (آلومینیوم درحال‌حاضر در کانال ۲۳۰۹ دلاری معامله می‌شود)

آریا صادق‌نیت در گفت‌وگو با سنا بیان کرد: در مورد صنعت آلومینیوم ایران جای نگرانی بابت افت سودآوری شرکت‌ها در نیمه دوم سال وجود ندارد. صنعت آلومینیوم ایران از مزیت منابع ارزان انرژی برخوردار بوده و شرکت‌های بالادستی این صنعت معمولا در مناطقی راه‌اندازی می‌شوند که مزیت دسترسی به انرژی ارزان وجود دارد. در امریکا و کانادا این شرکت‌ها به دلیل وجود انرژی برق-آبی و در منطقه خاورمیانه به دلیل دسترسی به انرژی فسیلی راه‌اندازی شده و اصولا دسترسی به معادن برای شرکت‌های بالادستی صنعت آلومینیوم مزیت محسوب نمی‌شود.

وی اضافه کرد: با توجه به بحران انرژی در دنیا، تولید آلومینیوم برای کشورهایی که دسترسی به منابع ارزان نرخ انرژی ندارند، توجیه اقتصادی ندارد و همین موضوع موجب توقف یا کاهش فعالیت بعضی تولیدکنندگان آلومینیوم در کشورهای مختلف شده و اتفاقا فضای فعالیت برای صنعت آلومینیوم ایران هموارتر شده است. نیاز بازار داخل به آلومینیوم و نیز تقاضای رو به افزایش بازارهای جهانی می‌تواند نویدبخش تداوم روند سودآوری این صنعت در ایران باشد.

صادق‌نیت در پیش‌بینی نرخ جهانی آلومینیوم در ماه‌های آینده گفت: به نظر می‌رسد کف نرخ آلومینیوم را لمس کرده‌ایم و شرایط مهیای افزایش قیمت‌های جهانی است. برآورد می‌شود آلومینیوم در پایان سال به محدوده ۲۷۰۰ jh ۲۸۰۰ دلار برسد. (آلومینیوم درحال‌حاضر در کانال ۲۳۰۹ دلاری معامله می‌شود)

کارشناس صنعت آلومینیوم تصریح کرد: علاوه بر این، صنعت آلومینیوم ایران فرصتی بنام احتمال توافق و کاهش فشار تحریم‌ها را نیز پیش رو دارد. صنعت آلومینیوم ایران مشمول تحریم بوده و برای دور زدن تحریم‌ها و تامین مواد اولیه و همچنین صادرات، هزینه‌های سنگینی متحمل می‌شود. تاثیر لغو تحریم‌ها روی کاهش هزینه‌های صنعت آلومینیوم با اهمیت خواهد بود.

تداوم سقوط بورس از مرزهای حمایتی

سرمایه‌هایی که ذره‌ذره آب می‌شود

مرضیه احقاقی

بازار سهام از ابتدای هفته گذشته، شاهد عقب‌نشینی از محدوده یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحدی بود. روند نزولی شاخص کل بازار و نفوذ به کانال ۱.۳ میلیونی در روزهای بعد نیز ادامه داشت. بی‌نتیجه بودن مذاکرات برجام و همچنین انتشار خبری مبنی بر بررسی پرونده اتمی ایران در نشست شورای حکام آژانس، مهم‌ترین ریسک‌هایی هستند که رکود حاکم بر بورس تهران را تقویت کرده‌اند. علاوه بر ریسک‌های سیاسی یادشده، تشدید ابهامات درباره پرونده برجام، نگرانی بازارها از تعمیق رکود در اقتصاد چین و امریکا و اثرگذاری آن بر افت تقاضا برای خرید کامودیتی‌ها و همچنین شدت گرفتن بحران انرژی در جهان و به‌ویژه کشورهای اروپایی و در ادامه بروز تنش‌های سیاسی جدید در سایر نقاط جهان، از مهم‌ترین عوامل منفی اثرگذار بر عملکرد بورس تهران هستند. در این میان، سیاست‌های دولت سیزدهم نیز برخلاف وعده‌های آن، نه‌تنها به بازگشت اعتماد مردم به بورس تهران منجر نشده، بلکه زمینه اعتراض مجدد سهامداران را فراهم کرده است. معترضان بورسی اعتقاد دارند با توجه به شرایط کنونی، سیاست‌های دولت و ابهاماتی که اقتصاد کشور را تحت‌تاثیر منفی قرار داده، اوضاع بازار سرمایه در هفته‌های آینده نیز امیدوارکننده نخواهد بود. در واقع با توجه به روند سیاست‌گذاری دولت نمی‌توان به خروج این بازار از رکود امید داشت.

بورس تهران زیر ذره‌بین

در نخستین روز هفته گذشته، شاهد تقویت فروش سهام و سرخ‌پوشی بورس تهران بودیم. شاخص کل بورس تهران در روز شنبه ۱.۰۹ درصد افت کرد و در ارتفاع یک میلیون و ۳۹۷ هزار واحدی ایستاد و بدین‌ترتیب، سطح حمایت یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحدی را از دست داد. روند نزولی شاخص بورس در روز یکشنبه ۲۰ شهریور، ۰.۴۸ درصد برآورد شد و در ارتفاع یک میلیون و ۳۹۰ هزار واحدی ایستاد.

روند نزولی شاخص کل در روز دوشنبه ۲۱ شهریور نیز ادامه داشت. بدین‌ترتیب شاخص کل با افت دوباره، رقم یک میلیون و ۹۳۸ هزار واحدی را به خود اختصاص داد. البته در روز سه‌شنبه بورس مجددا به روند صعودی بازگشت و با رشد ملایم ۴ هزار واحدی در محدوده یک میلیون و ۳۹۳ هزار واحدی ایستاد.

عکس: آیدا فریدی

> بورس حکم دماسنج اقتصاد کشور را دارد؛ یعنی روند نزولی این بازار حاکی از شرایط نامساعد اقتصاد کشور است؛ بنابراین تا این شرایط اصلاح نشود نمی‌توان به رونق گرفتن بورس در کوتاه‌مدت امید داشت

با نگاهی به شرایط بازار می‌توان این‌طور ادعا کرد که اوضاع بورس در روزهای آینده چندان امیدوارکننده نخواهد بود و روند کم‌رونق آن ادامه خواهد داشت.

انتظار بازار برای کسب نتیجه روشن از مذاکرات برجام و مشخص شدن نتیجه نهایی تعاملات رفع تحریم، مهم‌ترین دغدغه فعالان بورس تهران در موقعیت کنونی است.

بنابراین چنانچه عمل به وعده‌های دولت مبنی بر بازگشت رونق به بورس تهران برای فعالان این بازار اهمیت داشته باشد، انتظار می‌رود هرچه سریع‌تر تکلیف برجام مشخص و در ادامه، سیاست‌های دولت در حوزه‌های پولی و مالی اصلاح شود. در چنین شرایطی می‌توان به رشد مشروط بازار سرمایه و بازگشت این بازار به روند رو به رشد امید پیدا کرد.

روند ادامه‌دار خروج پول حقیقی‌ها از بورس

یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگار معدن» و در ارزیابی عملکرد بورس تهران در روزهای گذشته، اظهار کرد: انتظارات برای روشن شدن شرایط اقتصادی و رفع ابهام از حوزه‌های گوناگون از جمله سیاست خارجی، در هفته‌های اخیر به سرانجام نرسید. با بیشتر شدن ابهامات سیاسی و به‌دنبال آن اقتصادی، از اقبال سرمایه‌گذاران به بازار سرمایه کاسته شد و دوباره شاهد خروج پول حقیقی‌ها از بورس تهران هستیم. جریان خروج سرمایه از بورس حکایت از آن دارد که سرمایه‌گذاران نسبت به آینده سرمایه‌گذاری در بورس، دچار تردید شده‌اند و نمی‌توانند مقیاس درستی برای سرمایه‌گذاری خود داشته باشند. وی افزود: تنها بخشی از صاحبان سرمایه که در بورس فعالیت دارند، سرمایه‌گذاری بلندمدت را مدنظر دارند. بدون شک افرادی که به‌دنبال کسب سود از بازار سهام در بلندمدت هستند، از این بازار منتفع خواهند شد، اما بخش دیگری از سرمایه‌گذاران به‌دلیل تبلیغ اشتباه از عملکرد بورس و سودآوری آن در طول ۲.۵ سال گذشته، به‌دنبال کسب سود قابل‌توجه در بازه زمانی کوتاه‌مدت از این بازار هستند. فلاح گفت: ابهاماتی که در شرایط کلان اقتصادی کشور شاهد آن هستیم، مداخله دولت در فرآیند قیمت‌گذاری دستوری و بی‌توجهی سیاست‌گذاران به مبانی قانونی فروش محصولات شرکت‌های بورسی خارج از روند قیمت‌گذاری با هدف حمایت از قشر آسیب‌پذیر، مانع بهبود عملکرد بورس در آینده نزدیک می‌شود. علاوه بر این، روشن نبودن آینده قیمتی ارز و ارزش ریال، شفاف نبودن آینده اقتصادی کشور و تجارت خارجی آن، از دیگر چالش‌هایی است که بر عملکرد بورس تهران تاثیر منفی گذاشته است.

وی در ادامه اظهار کرد: همزمان با ابهامات یادشده که فضای اقتصادی کشور را ملتهب کرده، دورنمای روشنی از آینده اقتصادی جهان نیز در دسترس نیست. جنگ روسیه و اوکراین، تنش میان چین و تایوان، شدت گرفتن بحران انرژی در اروپا، افزایش قیمت نفت که عملا رشد اقتصاد جهانی را تهدید می‌کند و... آرامش خاطر سرمایه‌گذاران را تهدید می‌کند. این کارشناس بازار سرمایه گفت: تحت‌تاثیر شرایط یادشده، شاخص بورس تهران حد روانی یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحدی را از دست داد. این روند نزولی شاخص، در روزهای گذشته ادامه یافت که انتظار می‌رود تدابیری برای رسیدگی به این شرایط اندیشیده شود. فلاح در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا امکان تکرار روزهای تلخ بورس در سال ۱۳۹۹ وجود دارد یا خیر، گفت: طبق بررسی عملکرد شرکت‌ها، به‌راحتی می‌توان ادعا کرد که شرایط کنونی حاکم بر بازار سرمایه با موقعیت آن در سال ۱۳۹۹، قابل‌مقایسه نیست. در بورس، رابطه میان قیمت هر سهم و سود حاصل از آن (P/E) باید منطقی باشد. متوسط رابطه قیمت به پیش‌بینی سود در بازار در سال ۱۳۹۹ به ۳۰ رسید، اما در حال حاضر متوسط شاخص P/E در بازار حدود ۶ و ۷ ثبت شده؛ یعنی این شاخص به‌شدت جذاب است. کما اینکه اگر سرمایه‌گذاری، سود شرکت‌های بزرگ و مطرح حاضر در بورس همچون فولاد مبارکه یا شرکت ملی صنایع مس ایران را خریداری کند، از سود حاصل از سهم‌ها، سرمایه اولیه به‌دست می‌آید. بنابراین شرایط کنونی با موقعیت سال ۱۳۹۹ و حبابی که در بازار شکل گرفت، قابل‌مقایسه نیست. بازار سرمایه در موقعیت کنونی با رکود روبه‌رو است و همین موضوع، مانع رشد عملکردی سهم‌ها می‌شود؛ درنتیجه نباید نسبت به تکرار تجربه گذشته نگران بود. وی افزود: در حال حاضر، چالش اصلی بازار سرمایه، نبود اعتماد است که مانع جذب پول به این بخش می‌شود. در واقع اعتماد سرمایه‌گذاران خدشه‌دار شده و آنها به‌راحتی منابع خود را وارد این بازار نمی‌کنند. در واقع به‌دنبال آسیبی که به اعتماد سرمایه‌گذاران بورس تهران وارد شده، صاحبان سرمایه نقدینگی خود را از این بازار خارج کرده‌اند یا منتظر رشد بازار با هدف جبران ضرر و خروج نقدینگی از بورس هستند. سرمایه‌گذاران بزرگ نیز در سایر حوزه‌ها سرمایه‌گذاری کرده‌اند تا با شفاف‌تر شدن شرایط، برای نقدینگی خود تصمیم‌گیری کنند. در همین حال، برخی از صاحبان سرمایه نیز در سایر بازارهای موازی مانند ملک، خودرو و... سرمایه‌گذاری کرده‌اند. بدین‌ترتیب رونق از این بازار رخت بر بسته است.

دماسنج ناکارآمد اقتصاد

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگار معدن» و در ارزیابی عملکرد بورس تهران، اظهار کرد: بازار سرمایه در حال حاضر در مدار تعادل قرار دارد. البته نمی‌توان منکر شدت گرفتن شیب روند نزولی شاخص بورس تهران در روزهای گذشته بود، با این وجود باید اعتراف کرد بخش بزرگی از روند نزولی بورس تحت‌تاثیر بحث‌های سیاسی و همچنین تشکیل جلسه شورای حکام است. وی افزود: چنانچه عملکرد شرکت‌های حاضر در بازار سهام بررسی شود، متوجه می‌شویم ارزش سهام اغلب شرکت‌های بورسی بسیار ارزنده است. نسبت P/E اغلب شرکت‌های بورسی کمتر از ۶ برآورد می‌شود. البته حجم معاملات در بازار سرمایه محدود است و در همین حال، شاهد خروج پول حقیقی از بورس تهران هستیم. در چنین شرایطی، عملکرد مثبت شرکت‌های بورسی، اثرگذاری خوبی روی شاخص بورس ندارد. این کارشناس بازار سرمایه گفت: در ۳ ماهه نخست سال ۱۳۹۹، با ورود پول حقیقی و افزایش حجم معاملات و چربش شرکت‌های مثبت به منفی، رشد غیرواقعی بر عملکرد بورس تهران حاکم شد. با این وجود در حال حاضر شرایط بورس تهران مناسب است؛ بنابراین در بازه زمانی میان‌مدت انتظار می‌رود عملکرد بورس مجددا وارد فاز افزایشی شود؛ یعنی حداقل تا پایان سال جاری شاخص بورس در محدوده بالاتر از تعادل قرار گیرد؛ یعنی روند اصلاح بازار موردانتظار است. آقابزرگی اظهار کرد: در حال حاضر بورس حکم دماسنج اقتصاد کشور را دارد؛ یعنی روند نزولی این بازار حاکی از شرایط نامساعد اقتصاد کشور است و مقرراتی همچون کنترل عمومی سطح قیمت‌ها، اقدامات تعزیراتی و بازرسی با کنترل قیمت و... آثار خود را بر عملکرد شرکت‌های بورسی نشان می‌دهد. با این وجود باید اعتراف کرد آثار ناشی از افزایش سودآوری شرکت‌ها حتی در شرایطی که قیمت‌ها دستوری و با نظارت تعزیرات تعیین می‌شود، در میان‌مدت بر سودسازی سهام این مجموعه‌ها، مثبت خواهد بود. وی افزود: بازار سرمایه تهران در مقایسه با سایر بازارهای موازی، مزیت‌هایی دارد که ازجمله مهم‌ترین آنها می‌توان به نقدشوندگی گسترده و همچنین شفافیت عملکردی شرکت‌های حاضر در بورس اشاره کرد؛ بنابراین انتظار می‌رود جذب سرمایه به این بازار بیش‌ازپیش موردتوجه مسئولان و سیاست‌گذاران قرار گیرد تا شاهد بازگشت مجدد رونق در بورس تهران باشیم. آقابزرگی در پایان تاکید کرد: با وجود مشکلاتی که در حال حاضر در بورس تهران مشاهده می‌شود و روند خروج پول حقیقی، اما عملکرد این بازار در میان‌مدت و بلندمدت مثبت ارزیابی می‌شود و در واقع انتظار می‌رود با روشن شدن ابهاماتی که بر فضای سیاسی کشور سایه انداخته، شاهد بازگشت رونق به بورس تهران باشیم.

سخن پایانی

با وجود روزهای کم‌رونقی که در بورس تهران شاهد آن هستیم، کارشناسان و فعالان بازار سرمایه معتقدند سهام شرکت‌های بورسی از شرایط ارزنده‌ای برخوردار است. این کارشناسان رکود حاکم بر بازار سرمایه و همچنین روند خروج پول حقیقی‌ها از بورس را ناشی از شدت گرفتن ابهام درباره برجام و همچنین نبود دورنمای روشن از اقتصاد دنیا و تاثیر آن بر بازار کامودیتی‌ها می‌دانند. در واقع آنها معتقدند در حال حاضر بورس حکم دماسنج اقتصاد کشور را دارد، یعنی روند نزولی این بازار، حاکی از شرایط نامساعد اقتصاد کشور است؛ بنابراین تا این شرایط اصلاح نشود نمی‌توان به رونق گرفتن بورس در کوتاه‌مدت امید داشت. البته کارشناسان بازار سرمایه تاکید دارند دورنمای بورس تهران در میان‌مدت و بلندمدت روشن است و سرمایه‌گذاران در این حوزه نباید نگران سرمایه‌های محدود خود باشند.

P/E بورس به کمتر از متوسط تاریخی خود رسید!

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: وضعیت بنیادی بازار سرمایه در سطح معقولی قرار دارد و نسبت P/E بازار به محدوده ۶ رسیده که کمتر از متوسط تاریخی است، همچنین نسبت تقسیم سود نقدی شرکت‌ها امسال رشد مناسبی داشته است که می‌تواند برای سرمایه‌گذاران بلندمدت جذاب باشد اما در کنار این موضوع ریسک‌هایی نیز وجود دارد.

سید فرهنگ حسینی در گفت‌وگو با سنا اظهار کرد: چشم‌انداز قیمت‌های جهانی مهم‌ترین ریسک بازار در مقطع کنونی است.

در حقیقت اقتصاد جهانی از سه جانب در آستانه رکود قرار داد و حتی می‌توان ادعا کرد که بخش‌هایی وارد رکود شده است.

وی تشریح کرد: در چین، قرنطینه شدید سبب کاهش رشد اقتصادی آن کشور به کمینه ۲دهه اخیر شده است. در عین حال، بخش مسکن چین با بحران بدهی و نبود تقاضا روبه‌رو بوده و با توجه به سهم ۳۰ درصدی مسکن در تولید ناخالص داخلی آن کشور و سهم بالای مصرف فلزات در بخش مسکن، عملا رکود مسکن، سبب کاهش تقاضا فلزات شده است.

وی ادامه داد: در اروپا، قطعی گاز و افزایش شدید نرخ برق و گاز، سبب کاهش شدید تقاضای کالاهای با دوام بالا همانند خودرو، لوازم خانگی و... شده و این در حالی بوده که عمده مصارف کامودیتی‌ها در این محصولات است.

از سوی دیگر، تولیدات صنعتی این منطقه نزولی بوده و تقاضا برای کامودیتی‌ها نیز به تبع آن کاهش یافته است.

در منطقه اروپا نیز به دلیل رشد تورم، شاهد افزایش نرخ بهره هستیم که خود عاملی برای تشدید رکود است. این کارشناس بازار سرمایه افزود: در امریکای شمالی و ایالات متحده نیز شاهد رشد تورم به محدوده ۱۰ درصد و سیاست افزایش شدید نرخ بهره هستیم. افزایش نرخ بهره در ایالات متحده سبب تقویت دلار نسبت به سایر ارزها و کاهش نرخ کامودیتی‌ها به دلار شده است.

حسینی ابراز کرد: بیش از دو سوم شرکت‌های بورسی به صورت مستقیم یا از طریق هلدینگ‌ها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه‌های پتروشیمی و پالایشی، معدنی و فلزی هستند که از کاهش قیمت‌های جهانی متاثر می‌شوند.

وی اضافه کرد: در مقابل برخی از شرکت‌های کوچک که از کاهش قیمت‌های جهانی منتفع می‌شوند، مورد توجه بازار قرار گرفته‌اند، شرکت‌هایی که وزن بالاتری در شاخص هموزن دارند و بدین ترتیب شاهد واگرایی روند شاخص کل و هموزن هستیم.

مدیرعامل گروه صنعتی و معدنی امیر گفت: انتظار می‌رود در ایالات متحده روند افزایش نرخ بهره در طی کمتر از یکسال آتی متوقف شده و در اثر رکود، معکوس شود. در اروپا، حل بحران اوکراین یا فصل زمستان نه چندان سرد، می‌تواند محرک رونق اقتصادی باشد. در عین حال، راهکارهای جایگزین در تامین انرژی از جمله برجام می‌تواند سبب رفع بحران فوق شود.

وی بیان کرد: در چین، پایان قرنطینه‌ها و سیاست‌های انبساطی دولت، راهکارهایی برای مقابله با رکود است. انتظار می‌رود تا طی چند فصل آتی چین به رشد اقتصادی حدود ۵درصد برگردد. در عین حال ظهور هندوستان به عنوان یک قطب رشد اقتصادی جهان، می‌تواند محرک جدیدی برای رونق کامودیتی‌ها باشد.

حسینی تاکید کرد: به‌طور کلی انتظار می‌رود نرخ نفت، زغال سنگ و کود اوره در سطح بالایی باقی بماند و پیش‌بینی می‌شود در صنایع کوچک، گروه‌های غذایی، دارویی، دامپروری، لاستیکی و شوینده از کاهش نرخ‌های جهانی منتفع بشوند.